

DENGÊ

KOMKAR

Sal : 7
Wext : 24.4 1985
Hejmar : 74-75
Biha : 1 DM

KOVARA FEDERASYONA KOMELÊN KARKERÊN KURDISTAN LI ELMANYA FEDERAL

**KÜLTÜR, DAYANIŞMA,
DİRENİŞ**

Bir okurdan ...

Çokkültürlü bir toplumda gerçekleştirilmesi gereken eğitim ve öğretime ilişkin birkaç sav

Eğitim ve öğretim politikasının belirlenmesinde toplumsal durum, izlenen politik ilkeler ve ulaşılmak istenilen eğitsel amaçlar gözétilir.

Bu saptamanın ışığında yaşadığımız Federal Almanya Cumhuriyeti ve Batı Berlin'de eğitim ve öğretim programları aşağıda değineceğimiz konular bü-tününden tesbit edilmek zorundadır.

1- Kapsamlı gerçekleşen yabancı iş-gücü göçünden dolayı Batı Avrupa'da ve Federal Almanya'da çok kültürlü, bir toplum oluştu. Tüm Batı Avrupa'da 12 milyonun, Federal Almanya'da ise 4 milyonun üstünde göçmen işçi ve onların aile üyesi yaşamaktadır.

Artık göçmen işçi nüfus yerel nüfusun kopmaz bir parçası durumuna gelmiştir. Bu olguyu görmezden gelmek toplumsal gelişmenin tarihselliğini, süreçliliğini yadsımak (red etmek) demektir. Çok kültürlülük Federal Almanya toplumunun görünümünü belirlemektedir. Çeşitli kültürlerin ve bu kültürlerce düşünce ve eylemleri nitelenen insanların varlığı eğitsel ve öğretsel programların oluşturulmasında temel alınmalıdır. Bu ise; yaşamı kendine özgü yaşayan, algılayan ve etkileyen çeşitli insanların özyaşam öykülerinin, yani tarihsel geçmişlerinin eğitim ve öğretim süreçlerine yansımaları gerekti-rir.

Çok kültürlü ortamda toplumsal demokrasinin gelişmesinin belirleyici koşulu kültürlerin ve insanların çeşitliliğinin doğal görülmesi ve bu çeşitliliğin bir tehlike değil, bir gelişme kaynağı olarak görülmesi ve değerlendirilmesi ile olanaklıdır.

2- Çağdaş, çok kültürlü ortamın taleplerine yanıt verebilecek eğitim ve öğretimle toplumsal durum yanında bireyin durumu da eğitsel ve öğretsel çalışmanın biçimlendirilmesinde gözétilir. Birey salt var olan koşullara uy-mak ve önüne konan amaçlara ulaş-mak zorunda olan edilgen bir öge değil; özünü geliştiren, dış etmen ve etkileme çabalarını bilincinin gelişim aşamasına uygun olarak değerlendiren ve etmen bir biçimde toplumsal süreçleri belirleme yeteneğine sahip olan bir öge olarak görülür. Bu bağlamda eğitim ve öğretim programlarının hazırlanması, amaçların belirlenmesi sürecinde çeşitli kültür ortamlarından gelmiş ve değişik yetenek ve becerilerle donanmış öğrencilerin olanaksızlıkları, olanakları yaratıcılıkları, etkileme ve değiştirme, etkilenme ve değişim özellikleri, toplumsal değer hedefleri, istemleri, özlemleri ve yönelimlerinin olduğu gerçeğinden yola çıkmalı, bireyin çeşitliliğinin silinmesi değil, bu çeşitliliğin tüm insanların bilinç ve yeteneklerinin geliştirilmesinin vazgeçil-

mez koşulu olduğu vurgulanmalıdır.

3- Çok kültürlü toplumsal yaşamın, toplumun ve insanların gelişimine, yönelimine ve amaçlarına nasıl yansıdığı, hangi gelişim olanaklarını yarattığı, eğitim ve öğretimin her aşamasında gözden geçirilmeli.

4- Çokkültürlü toplumlarda kültürler arası etkileşim ve iletişimi sağlayacak eğitim -böyle bir eğitim kültürler arası eğitim kavramı ile nitelendiriliyor- üç aşamalı bir amaca, yani hoşgörü, dayanışma, düşünce ve yaşamda evrensellik amacına hizmet etmek zorundadır. Bu üçlü amacı şöyle somutlamak olası: Çeşitli kültürel ortamlardan gelmiş insanların demokratik bir ortamda yaşamaları için hoşgörüyü öğrenmeleri zorunludur. Hoşgörü, öz anlayışını her şeyin ölçütü olarak görmemek ve diğer insanların başka türlü yaşamalarını ve düşünmesini olağan saymak demektir.

Hoşgörünün gerçekleşmesi, çeşitli kültürlerden insanların birlikteliğini güçlendirecek, onları yaşam koşullarını birlikte etkilemek ve değiştirmek için dayanışmaya yöneltecektir. Dayanışma, ortak yaşamın biçimlendirilmesi sürecinde bilince dönüşecek, insanların birbirlerinden öğrenmelerini sağlayarak düşünme ve bilinç tutkularını aşmalarına, bilinçlerinin yeni boyutlar kazanmasına yol açacaktır. Düşünce ve eylemde evrensellik bu süreç içinde yaşanarak özümlelenecektir. İnsanlar, diğer insanların ulusal köken, renk, cins ve soylarından dolayı horlanmasının anlamsızlığını görmeye kalmayacak; bu aşağılamayı olanaklılaştıran koşulları ortadan kaldırarak, tüm insanların kardeşlik, özgürlük ve en geniş toplumsal demokrasi içinde yaşamlarını sağlayacak; kısacası insanlığı anayurt ve envazgeçilmez yaşam ereği olarak kabul edecekler.

Yukarıda belirlenen üçlü eğitim ve öğretim amacının gerçekleşmesi salt okulda yapılan bir eğitimle olası değildir. Toplumun tüm katmanlarında ve kurumlarında bu amaca yönelik çalışmalar yapılmalı ve toplumsal kurumlar bu doğrultuda düzenlenmelidir.

6- Okul alanında böyle bir eğitim ve öğretimin çerçevesi şöyle belirlenebilir:

a. Tüm kültürler, diller ve insanlar eşittir. Aralarında ayrılık görülemez. Bu nedenle eğitim ve öğretime tüm kültür ve diller girmelidir.

b. Öğretim içerikleri ve yöntemleri çokkültürlü, çokdilli ortamda gerçekleşen kültürler arası iletişim ve etkileşimin isterlerine uygun olmalı ve bu süreci hızlandırmalıdır.

c. Ders araç-gereçlerinin yapımında yukarıda belirtilen ilke gözétilmeli,

ders araç-gereçlerinin niteliği yeni durum ve izlenen amaçlara göre belirlenmelidir.

d. Öğretmen eğitimi ve öğretmenlerin meslek içi eğitiminde çokkültürlü- lükten yola çıkılmalı, öğretmenlere kültürler arası iletişim ve etkileşimi hızlandıracak bilinç ve yetenekler kazandırılmalıdır; öğretmen-öğrenci ilişkileri temelden demokratikleştirilmelidir.

e. Veli ve okul arası ilişkiler yeni toplumsal gerçeğin ışığında gözden geçirilmeli; velilerin öğretim süreçlerinin belirlenmesine katkıları artırılmalı ve onların engin yaşam deneyimlerinden, öğrenim içeriklerinin saptanmasından yararlanılmalıdır.

f. Velilerin ve öğrencilerin öğretim süreçlerinin biçimlendirilmesine katkılarının artırılması onların anadillerinin ve kültürlerinin öğretim programlarına alınmasına bağlıdır.

Anadilin öğrenim programlarına alınması özellikle göçmen işçi çocuklarının kavram gelişimi ve kişilik oluşumu sürecini olumlu yönde etkileyecek, göçmen işçi çocuklarının hem kendi kültürlerine tümüyle yabancılaşmasını önleyecek, hem de kültürlerinin kendilerine verdiği yetenek ve becerileri okul yaşamında somutlaştırmalarını kolaylaştıracaktır.

Ayrıca, anadilin okul programlarına alınması göçmen işçi çocuklarında kişilik gelişimi için zorunlu olan özgüven duygusunu ve Alman öğrencilerinde ise; sağlam bir demokrasi duygusu ve bilinci geliştirecektir.

g. Çokkültürlü yaşam en somut biçimde çeşitli kültürel kökenlerden insanların birlikte yaşadığı okulun çevresinde kendini göstermektedir. Bu nedenle okul çevreye açılmalı ve çevredeki sorunları ve olanakları okul içi tartışmaya aktararak "kültürler arası" özellikler ve süreçlerin bilince dönüşmesine yardımcı olmalıdır.

h. Çokkültürlü ortamda birlikte yaşam okul ve toplum açısından "barış eğitimini" öne çıkarmaktadır. Okul toplumlar ve insanlar arası barışın insanlığın demokratik ve barışçıl bir ortamda gelişmesinin vazgeçilmezliğini vurgulayarak, barışı bozan toplumlar ve insanlar arası eşitsizliğin, haksızlığın, hoşgörüsizliğin yok edilmesine katkıda bulunmalıdır.

Göçmen işçi nüfusun somut durumu göz önüne getirilirse; barış eğitimin ne denli gerekli olduğu görülecektir. Çünkü, barıştan salt "zorun olmayışı" anlaşılmaz. Barış, eşitlik, demokrasi ve toplumsal adaletle sağlanabilir; ve yepyeni bir toplumsal bilinç gerektirir.

(Devamı Sayfa 19'da)

KURULTAY - KOMCIVİN

KOMKAR'ın 7. Kurultayı 18-19 Mayıs 1985 tarihinde Köln'de toplanıyor. "Kürt halkına karşı sürdürülen savaşa son", "Politik Tutuklulara Özgürlük!", "Radyo ve Televizyon da Kürtçe Yayın", "Yabancılarla Yerel Seçim Hakkı" ana belgeleri etrafında toplanacak olan Kurultay'a 30'u aşkın Dernek, Komite ve Çalışma Grubu adına delegeler katılacak. Delegeler 2 gün boyunca, Genel Yönetim Kurulu'nun iki kurultay arası yapılan çalışmalara ilişkin raporları üzerinde tartışacak, ileriye yönelik çalışmalara ilişkin kararlar alacak.

KOMKAR, FAC'deki partilerin, sendikaların, demokratik gençlik ve kadın örgütlerinin, Kürdistan'lı ve Türkiye'li parti ve örgütlerin aralarında bulunduğu 400 kadar örgüt ve kişiyi Kurultay'a davet etti.

ADRES

Gesamtschule Köln, Raderthal
ZOLLSTOCK
Raderthalgürtel 3
5000 KÖLN 51

Komcivina KOMKAR ya 7'an, di rojên 18/19 Gûlan 1985 an da li bajarê Kolnê pêktê. Ew Komcivîn, di bin wan şiarên han da pêktê: "Bo zarokên Kurd bi zimanê Kurdi ders", "Azadi bo gurtiyên politik", "Bese diji gelê Kurd şer!", "Neşriyata Kurdi di radyo û televizyonê da", "Mafê hîlbjartîne bo biyaniyan".

Du wan herdu rojan da nûnêrên Komel û Komitan yê ku endamê KOMKAR'ın wê li ser xebat û karê sala bori bixafîm, jî bo xebata sala nu wê biryar bê gurtin.

KOMKAR, 400 parti, sendika, komele nê demokratik, parti û rêxistinên Tirkîyê û Kurdistanî dawetê Komcivîne kriye.

İSVEÇ

Son birkaç ay içerisinde, Türkiye ve Kürdistan'dan gelip iltica talebinde bulunanlara karşı "red" kararları yoğunlaştı. İsveç'in LAGAN; HÖR, BLANKBERG, LOKABRUN ve diğer iltica "kamplarında" bulunan ilticacılar bu kararlardan nasiplerini alanların başında gelmektedir. Örgütümüz KOMKAR-Swed'in girişimi ile Lagan kampında bulunan 70'e yakın Kürt ilticacı bir protesto yürüyüşü düzenliyerek, kendilerinin Türkiye'ye iade edilmeleri halinde karşılaşılabilecek zorlukları, Türkiye'de ve Türkiye Kürdistanı'nda yaşayan Kürtler üzerindeki sömürgeci-ırkçı baskıları dile getirdiler.

Kamuoyuna yönelik bir bildiri dağıtılarak, basın ve radyo ile röportajlar yapıldı. Basın ve yayın organları eyleme geniş yer verdiler.

* * * *

Kısa süre önce Stockholm'deki Kürt kadınları bir araya gelerek bir "Kürt Kadınları Komitesi" oluşturular. Komite, 8 Mart kadınlar günü nedeniyle Stockholm'un merkezi yeri Sergelstorg'de düzenlenen mitinge katıldı. Mitingde konuşmacılar özellikle göçmen kadınların sorunları üzerinde durular, barışın önemini dile getirdiler.

Kürt Kadınlar Komitesi 9 Mart gününde Akala semtinde bir salon toplantısı düzenledi. Toplantıya 150 dolayında Kürt kadını katıldı. Toplantıda 8 Mart'ın anlamı, Kürdistan'lı kadınların ve genel olarak ülkemizin sorunları dile getirildi. Kadınlarımızın örgütlenerek halkımızın mücadelesinde daha etkin biçimde yerlerini almaları gereği vurgulandı.

Toplantıda ayrıca halk türkülleri ve şiirler okundu, govend çekildi. Toplantı coşku içinde geçti ve kadınlarımız arasındaki dayanışmayı güçlendirdi.

STOCKHOLM/ Dengê KOMKAR
Muhabiri DILSOZ

Danimarka: GENEL GREV

Her ikiyıda bir yapılan toplu sözleşmeye, bu yıl İşçi Sendikaları Federasyonu (LO) şu taleplerle oturuyor:

- 1- Haftalık çalışma süresinin 35 saate indirilmesi;
- 2- Gerçek ücretlerin artırılması, %8 zam;
- 3- Fiyatların dondurulması.

İşveren Sendikaları Federasyonu (DA) ise bu taleplerin hiç birine yanaşmadı. Bunun üzerine sendikalar grev kararı aldılar. İşveren Sendikalarına bağlı hemen hemen tüm işyerlerinde kademeli olarak grev başladı. 1 Nisan için genel grev kararı alındı. 20 işyerindeki işçiler buna katıldı. Ulaşım, iletişim ve hizmet sektöründe ise dayanışma grevleri yapıldı. 300 000 dolayında işçi greve katıldı.

Hükümetin işverenlerden yana tavrı takınması, görüşmelere müdahale ederek işverenlerin çıkarı doğrultusunda önerilerde bulunması üzerine, 27 Mart günü işçiler parlamento binası önünde bir protesto gösterisinde bulundular. Polisler işçilere saldırarak çok sayıda işçinin yaralanmasına sebep oldu. Sendikaların çağrısı üzerine 28 Mart günü 100.000 kişinin katıldığı bir protesto mitingi parlamento önünde yapıldı. Aynı gün, Danimarka'nın tüm diğer şehirlerinde de miting ve gösteriler yapıldı.

30 Ağustos günü, hükümet anayasa dayananarak grev yasağı çıkarttı. 30 Mart günü, saat 24.00'ten sonra yapılacak grevleri yasadışı ilan etti. Hükümetin bu kararına rağmen 1 Nisan günü grevler daha da yaygınlaşarak devam etti. Tüm ülkede ulaşım, radyo ve televizyon yayınları durdu. Gazeteler çıkmadı. 100.000'i aşkın gösterici

"diktatörlük değil, demokrasi istiyoruz" pankartları taşıyarak, parlamento binasına doğru yürüyüşe geçtiler.

Türkiye ve Kürdistan'lı Göçmen işçiler, anti-faşist kişi ve kuruluşlarda bu grev ve gösterilere aktif olarak katıldılar.

Özgürlük Yolu ile Dayanışma Komitesi'nin de içinde yer aldığı birçok göçmen örgütü bu grevleri desteklediğini ve Danimarka işçi sınıfının yanında olduğunu belirten bir basın açıklaması yaptılar.

Danimarka-Çavreş

ÖĞRETMENLER SENDİKASI

15 Mart 1985 tarihinde (LO)'ya bağlı Norveç Öğretmenler Sendikası SL, aşağıdaki kararı aldı ve Norveç hükümetine bildirdi. Kararın türkçe çevirisini aşağıda yayınlıyoruz:

"Sendikamız, Türkiye'de Genel Af'ın derhal çıkarılması, DİSK ve TÖB- DER'in faaliyetlerine özgürce yeniden başlaması için Norveç hükümetinin Türkiye'ye baskı yapmasını istiyor.

"Sendikamız, 25 Ağustos 1984 tarihinde sınır bölgelerinde Kürt halkına karşı başlatılan askeri operasyonları protesto eder. 50.000 Kürt'ün mecburi iskana tabi tutulmasını, Kürt dili ve kültürü üzerindeki sistematik asimilasyon politikasını protesto etmeyi Türkiye hükümeti düzeyinde Norveç hükümetinden talep eder.

"Ayrıca Sendikamız, Norveç hükümetinden Kürt halkının temel haklarını savunma için girişimlerde bulunmasını talep eder."

Norveç-Hoşnav

SALDIRILARINIZ KİME HİZMET EDİYOR?

Apocular Mart ve Nisan aylarında KOMKAR üye ve sempatanları başta olmak üzere Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde ilerici ve yurtsever insanlara karşı yeni bir saldırı ve tehdit kampanyası başlattılar. Federal Almanya, İsviçre, Fransa ve Hollanda da aralıksız ve yaygın biçimde sürdürülen saldırılar, çoğu kez bu iş için görevlendirilmiş gruplar tarafından planlı bir biçimde yapıldı. Bıçak, sopa ve zincir gibi aletlerin kullanıldığı bu saldırılar esnasında çok sayıda insan yaralandı.

Bu provokatif eylemler, bir kez daha Apocu'ların yurtsever, demokrat kişi ve örgütlere karşı zora başvurmayı bir anlayış haline getirdiğini, geçmişin acı deneylerinden ders çıkarmadıklarını açık biçimde gözler önüne seriyor.

Saldırı Bilançosu

Apocuların son günlerde yaygınlık kazanan bu tür saldırılarını sıralayıp kamuoyunun gözleri önüne sermekte yarar görüyoruz.

- 4 Mart günü 19 yıldan beri Duisburg'ta işçilik yapan, işyeri sendika temsilcisi ve Duisburg Kürdistan İşçi Derneği Başkanı gece işe giderken 3 Apocu'nun taşlı ve sopalı saldırısına uğradı.

- 5 Mart günü aynı derneğin bir başka üyesi gene bir grup Apocu tarafından ölü kesilerek tehdit edildi.

- 13 Mart gecesi biri KOMKAR Merkez Yürütme Kurulu üyesi, diğeri dernek üyesi iki arkadaşımız Duisburg'da Newroz afişi asarken 6 Apocu'nun bıçaklı, sopalı saldırısına uğradı. Arkadaşlarımızdan biri kafasından yara aldı.

- 23 Mart günü Nürnberg'de Newroz afişlerimizi yırtan bir grup Apocu kendilerini uyararak arkadaşlarımıza saldırıda bulundular. Fakat saldırganlara hak ettikleri ders verilerek püskürtüldüler.

- 29 Mart günü, Den Haag'da Kürdistan İşçi Birliği üyesi bir arkadaşımız kahvede otururken Apocuların saldırısına uğradı. Arkadaşımızın üzerine çullanan 5-6 kişilik saldırgan grup orada oturanlar tarafından dışarı atıldı.

- 1 Nisan günü KOMKAR sempatanı genç bir arkadaş Mannheim tren istasyonunda bir grup Apocu tarafından tehdit edildi.

- Aynı gün öğleden sonra bir grup Apocu Hamburg'ta KKDK başkanına saldırdılar.

- 3 Nisan akşamı Fransa Kürdistan İşçi Derneği (KOMKAR-Fransa) ya baskın düzenliyen bir grup Apocu, dernekte bulunanlara coplarla hücum ettiler. Ancak yapmak istedikleri şey başlarına gelince saldırganlar çareyi kaçmakta buldular.

- 4 Nisan gecesi bir grup Apocu Hamburg Kürdistan İşçi Derneği (KOMKAR) Yönetim Kurulu üyesi arkadaşımızın önünü keserek bıçakla yaraladılar. Arkadaşımız hastahaneye kaldırıldı.

7 Nisan gecesi İsviçre'nin Basel kentinde bir düğünde Özgürlük Yolu sempatanını tehdit eden Apocular, daha sonra düğünün bitişi sırasında da aynı kişiye pusu kurdular. Salondan çıkan halk Apocu saldırganları çembere alarak kendilerine iyi bir ders verdi ve oradan kovdu.

8 Nisan günü gene İsviçre'de Sol Birlik'i destekleyen demokratik örgütlerin katıldıkları barış yürüyüşü sırasında da Apocular olay çıkarmaktan geri kalmadılar. Yürüyüşün dağılmasından sonra 30 kişilik bir grup 5 arkadaşımızla sopa ve zincirlerle saldırı, olay sırasında iki kişi yaralandı.

Aynı gün F. Almanya'nın Hamburg kentinde Ostern barış yürüyüşü dönüşü KKDK üyesi bir kişi Apocular tarafından bıçaklanarak yaralandı. Yaralı hastaneye kaldırıldı.

Saldırıları Nereden Kaynaklanıyor ?

Açıktır ki bu saldırılar sıradan bir gelişmenin sonucu değil, tersine bilinçli ve planlı yapılıyor. Kuşkusuz bütün bunlar sakat ve yanlış bir anlayışın ürünü olarak ortaya çıkmaktadır. Apocular, ötedenberi yayın organlarında; ideolojik-politik görüşlerine, yanlış ve zararlı mücadele anlayışlarına karşı çıkan, eleştiri yönelen tüm sol, demokrat ve yurtsever örgüt ve kişileri düşman ilan ediyor, onlara karşı zora başvurulması gerektiğini savunuyorlar. Apocu şefler, düşman ilan ettikleri bu güçleri "ezmeleri" için habire emirler veriyorlar.

İşte dostla düşmanı bu denli birbirine karıştıran -ki yıllardır yaptıkları budur- sol ve demokratik örgütler, halkımızın yurtsever güçleri arasında sorunların çözümünde, ideolojik-politik konularda, tartışma ve eleştiri yerine zor yöntemini koyan bu anlayış son saldırıların da temel kaynağıdır.

Saldırıları Neyi Amaçlıyor ?

Apocuların son günlerde yaygınlaştırdıkları saldırı eylemlerinin neyi amaçladığı noktası üzerinde yeniden durmakta yarar var. Ayrıca saldırı yöneltilen kişi ve örgütlerin yurtsever -demokratik nitelikte olmaları ise soruna çok daha dikkatle eğilmeyi, bazı gerçeklere yeniden parmak basmayı zorunlu kılıyor.

Açıktır ki onların bu tür eylemleri-

nin bir yönü yukarıda da üzerinde durulduğu gibi genel olarak sol ve demokratik güçlere karşı sürdürülen politikanın devamı niteliğindedir ve Apocular bununla akılları sıra başkalarını sindirmeyi düşünüyorlar.

Diğer taraftan Apocu hareketin izlediği politikanın ve temel ideolojik görüşlerinin yanlışlığı bugün artık su yüzüne çıkmıştır. Onların yürüttükleri yanlış mücadele kendilerinin geniş ölçüde yalnızlığa itmiş ve tecrite götürmüştür. Apocu şefler ise oturup hata ve yanlışların, giriştikleri provakatif eylemlerin Kürt halkına, yurtsever mücadeleye verdiği zararı göreceklere, çıkmaz yoldan dönüş yapacaklarına, giderek hırçınlaşıyor ve aynı yanlışlarda ısrar ediyorlar. Kendi acizliklerini böylece saldırganlıklarla kamufle etmeye, taraftarlarına moral vermeye çalışıyorlar.

NEWROZ'u Engelleme Çabaları

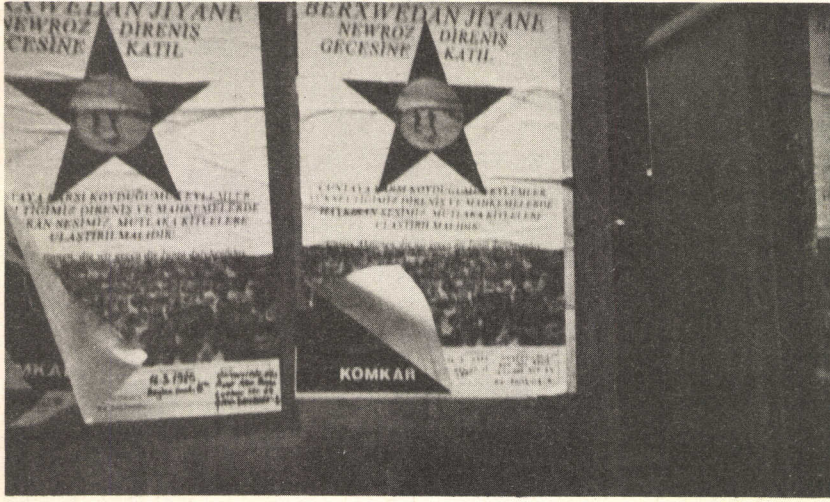
Apocuların son dönemdeki saldırılarının bir hedefi de NEWROZ kutlamalarının başarılı geçmesini engellemektir. Doğrusu onlar bu sonuca ulaşmak için az çaba harcamadılar. Her şeyden önce geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da KOMKAR'ın Newroz gecesi düzenlediği yerlerde; örneğin, Batı Berlin ve Hamburg'da bir hafta öncesi ne denk gelecek şekilde ani geceler yapmaya kalkışmaları bir tesadüf eseri olmasa gerek.

Gene aynı anlayışın sahipleri Duisburg, Hamburg, Batı Berlin ve daha nice kentte KOMKAR'ın afişlerini yırtmak veya üzerlerine kendi afişlerini asmak için yoğun çaba sarfettiler. Daha doğrusu Apocuların bu yıl, sözde Newroz'u kutlama adına yaptıkları çalışma içerisinde bu iş önemli bir yer tuttu. (Bir örnek olsun diye arkadaşlarımızın çekip gönderdikleri fotoğrafı yayımlıyoruz). KOMKAR Newroz'una çıkan ozanları kendi gecelerine çıkıyormuş gibi propagandaya giriştiler ve hatta gazetelere ilanlar verdiler. Örneğin, KOMKAR'ın gecelerine katılan Nizamettin Arıç'ın kendi gecelerine çıkacağına ilişkin Duisburg da mahalli bir gazeteyle ilan vermişlerdi. (Buna ilişkin gazete kopyasını yan sayfada yayımlıyoruz.

Bir çok yerde yukarıda örneklerini saydığımız gibi kişi ve örgütlere saldırımları da aynı şekilde Newroz'a katılımı düşürmek, onun kutlanmasını engellemekti.

İşin daha da ilginç yanı, Apocular "yavuz hırsız ev sahibini bastırır" misali kendilerine has yöntemlerle yakışsız iddialarda bulunmayı, suçlarını başkalarına yüklemeyi, karalamada bu-

lunmayı da ihmal etmiyorlar. Saldırganlıklarını örtbas etmek amacıyla bizim kendilerini polise ihbar ettiğimiz, sosyal demokratlarla işbirliği yaptığımız türünden gerçekdışı ve gayriciddi iddiaların yayın organlarında yer alması bunun somut bir örneğidir.

Peki bizim gecelerini engellemek için polise ihbarda bulunduğumuzu söyleyen Apocuların kanıtları ne, bu iddialarını hangi belge ve gerekçeye dayandırıyorlar? Açık ki bu tümüyle bir iftiradır. Bir kere Apocuların gece düzenledikleri salon Üniversite'ye aittir. Üniversitelerin özerk bir yapıya sahip olduğu, değişik pek çok grubun üniversite salonlarında rahatlıkla toplantılar düzenlediği, gece yaptığı da bilinen bir şey. Peki nasıl oluyor da biz sosyal demokratlarla işbirliği yaparak veya polise ihbarda bulunarak Üniversite yönetimini Apoculara gece yaptırmamak konusunda ikna edebiliyoruz? Apocuların yayınları olan "Serxwebun" ve "Berxwedan" sayfalarında bu gibi haberlere yer verirlerken ne derece gülünç duruma düştüklerinin farkındalar mı acaba?

Bize kalırsa Apocular, yayın organlarında başkalarına çamur atacaklarına kendilerine salon verilmemişse, salon sahibinin gerekçelerine, neden onunla mahkemelik olduklarına baksınlar ve bunu açıklama cesareti gösterebilirler.

Kuşkusuz bu ağır ama aynı oranda çocuksu ve mesnetsiz iddiaların kimse tarafından ciddiye alındığı yok. Bunu Apocu şefler de gayet iyi biliyorlar. Onların yapmak istedikleri sadece yanlış politikalarının, başarısızlıklarının temel nedenlerinin kendi taraftarlarının gözünden kaçırarak ve onları yurtsever çevrelere karşı daha da kindar, saldırgan bir tutuma itmektir.

Bize çamur atarak bir yere varamayacaklarını Apoculara hayatın kendisi gösterdi. Newroz gecelerimizin yığınsal geçmesi bunun bir kanıtıydı. Başka bir deyişle onlara hak ettikleri cevabı kitleler verdi.

Diğer taraftan eğer sosyal demokrat milletvekillerinden bazılarının zaman zaman KOMKAR kongrelerine ve

diğer eylemlerine temsilci göndermeleri, mesaj vermeleri "işbirlikçilik" sayılıyorsa buna sadece gülünür. Hem eğer böyle kabul edilirse o zaman aynı çevrelerin apocuların kongrelerine mesaj göndermelerine ne demeli? Örneğin, kendi federasyonlarının 2. kongresine

Almanya başta olmak üzere yabancı ülkelerde bulunan işçilerimizin, politik tutukuların karşılaştıkları sorunların çözümünde kendilerine yardımcı olmaları, ekonomik ve demokratik hakların kazanılması, barışın korunması gibi eylemlerde ortaklaşa hareket etmeleri şeklindeki çabaları yanlış bulmuyoruz. Tersine onların gerekliliğine ve yararına inanıyoruz. Bunu daha da ileriye götürmek için çaba harcıyoruz. Halkımızın yararına olan bu tür çalışmaları yaparken de çekingenlik duymuyoruz, çünkü biz doğrulara inanıyoruz, dostumuzu düşmandan ayırdetmesini biliyoruz. Bizim yolumuz aydınlıktır. Bize gülünç suçlamalar yönetenlerin bu konuda da yaptıkları kendi acizliklerini gizleme çabasıdır.

Saldırıları Kimlere Yarıyor ?

KOMKAR, kurulduğu gündenbergi baskı ve zulüm altında olan halkımızın sesini uluslararası planda duyurmak, F. Almanya'da yaşayan işçi, öğrenci, aydın ve ilticacı durumundaki insanlarımızın sorunlarına çözüm bulabilmek, Kürt dili, kültürü ve tarihi değerlerinin gelişip serpilmesini sağlamak için yoğun çaba harcadı. Bizim çabamızın sömürgeci düşmanı oldukça rahatsız ettiği ve onun bize dış bilemesine neden olduğu ötedenberi bilinmektedir. Kaldı ki sömürgeci güçler bunu yalnızca KOMKAR için değil, tüm Türkiye ve Kürdistanlı ilerici ve demokratik örgütler için düşünüyorlar.

Bu bakımdan KOMKAR, başından beri "birlikten güç doğar" inancıyla hareket etti. Gene herkesin iyi bildiği gibi biz demokratik güçler arasında güçbirliğinin gerçekleştirilmesinin için yoğun çaba harcadık. Ve bizim de katkımızla bu çalışmalar hayli mesafe aldı, zaman zaman güçlü eylemlerin konmasına hizmet etti.

KOMKAR bu anlayışının bir sonucu olarak da ilerici ve demokratik örgütler, halkımızın yurtsever güçleri arasında tartışma ve ikna yerine zora başvurulmasını sonuçta düşmana hizmet eden bir davranış olarak görmektedir.

Hele hele Kürdistanlı yurtsever güçlerin kendi tarihlerine bakarak çıkaracakları o kadar ders varken. Ülkemizin tarihini gözden geçirdiğimizde düşmanın halkımızı ezmek, baskı altında tutmak için her zaman onu bölmeye, birbirine düşürmeye çabaladığını kolaylıkla görebiliriz. Bu iş kimi zaman aşiretlerarası çatışmalar, kimi zaman mezhep sirtüşmeleri, kimi zaman ise başka görünümde ortaya çıktı. Son yıllarda ise eski çatışma türlerine bir yenisinin, örgütlerarası çatışmaların eklenmek istendiği biliniyor.

Türk devletinin yurtdışındaki yurtsever hareketi birbirine düşürmek, onu dünya kamuoyunun gözünde küçük düşürüp zayıflatmak, hatta becerilirse

(Devamı Sayfa 19'da)

yollanan mesajlar neyin nesidir?

Ama elbette biz böylesi gülünç bir iddiada bulunmuyoruz. Biz faşist-sömürgeci terörle yüzyüze bulunan halkımıza mümkün olduğunca en geniş çevrelerden dost kazanmaya, destek sağlamaya önem veriyoruz. Sosyal demokratların, yeşillerin, barış örgütlerinin, kilise çevrelerinin daha doğrusu tüm ilerici ve demokratik çevrelerden kişilerin, kuruluşların, Kürt ulusu üzerindeki baskılara karşı çıkmaları; F.

Kurden feiern Newroz

Der Kultur- und Unterstützungsverein des kurdischen Volkes e.V. Duisburg veranstaltet am Samstag, 16. März, ab 16 Uhr in der Audi Max Halle der Universität und Gesamthochschule Duisburg, Lotharstraße 65, das kurdische Newroz Fest (Neujahrsfest). Der Eintritt ko-

Roja hêvi û şahî- NEWROZ

BI DEH HEZARAN VE SERFIRAZÎ HAT PÎROZKIRIN

Me isal ji Newrozêk piroz kir. Lê pîr mîxabî neteweyê Kurd, hiç perçeyek Kurdistanê da di şertên azadî û serfirazî da jiyana xwe berdewam nake.

Îro welatê me Kurdistan, disa di bin lepên kolonyalîstan da ye; kedxwari, teda, zulm bo gelê me bûye karê rojane.. Îro li du perçên Kurdistanê da (Iraq û Îran) li hember teda û êrişên hêzên nijadperest û kevneperestan gelê me berxwe dide; çek bi dest da şerek germ dajo. Di gel vê du dewletên kolonyalîst şerên di nav xwe iro ber bi Kurdistanê bîrin, bi roket û çekên giran welatê me didin ber gule û bomban

Lî Kurdistanî Tirkîyê jî, gelê Kurd, di bin êriş, teda, êşkencan da isal Newroz derbas kir. Di gel vê roj nine ku êrişên leşkerên faşî li gundên Kurdistanê kêmbûn; di vê demê da kedxwariyê hêzên kolonyalîst gihîştê merhelek herî bilind. Bûçîti, betali, tunebûn li nav mîlet da roj bi roj zêde bû.

Îro li Kurdistanî Tirkîyê, gelê Kurd nîkare bi zmanê xwe bixîfe. kîlam û stranên me, piroziya cejna Newroz qedexeye. Dijmînen me jî Newrozê ditirsîn. Ev tirs û xofa burjuvaziya Tirk bê sedem nine: têkoşîna Newrozê diji zulm û teda ye. Ev jî xofek mezîm dixê dilê dijîmînen me.

Neteweyê Kurd, hember qedexekirînan, zindanan, kuştînan jî hezar salan virda cejna Newroz piroz kir, iro jî piroz dîke û piroziya Newrozê da têkoşîna serfirazî û azadîya xwe dibîne. Hêzên kolonyalîst û şirikên wan li Kurdistan (axa beg, mir, şêx û hwd.) iro şeweyeki eşkere pirozkirîna Newrozê qedexekirîne; lê ew tucar nîkarî dî dilê neteweyê Kurd da; li çîya, deşt û zozanên Kurdistanê da agirê Newrozê bitemrinîn. Tucar ew naghîjî wê mirazê!

Newrozên isal

Weki hersal, isal jî bo pirozkirîna cejna Newrozê KOMKAR, çend meh berê dest bi hazîriyê kir. Lî Berlîna Rojava û sê bajarê Elmanya Federal

-Hamburg, Duisburg û Munih- salon girt. Bi sê zmanan -Kurdi, Tirkî û Elmani- belavok, afîşek (plakat) reng-rengî derxist. Lî seranserî Ewropa û Australiya heval û hogirên KOMKAR bi deh hezaran belavok belavokîrîn, afîş dardakirîn. Afîşê Newrozê çar aliyê Elmanya Federal û Berlîna Rojava xemiland.

Lî Berlîna Rojava û Elmanya Federal da, li komal, komik û gruban da pîr civin hat çekîrîn; navbeyna endaman da ser firotîna bilêtan lec pêk hat. Lî bajarê Duisburg serokê Komela Duisburgê heval Rîzo nêzikê 600; li Hamburgê endam heval Ahmed nêzikê 300 bilêt firotîna û isal rekerek pêkanîn.

Hin beriya çend mehan, bi televizyon, radyo û rojnaman ve pêyvendi hat danîn, daku sedem pirozkirîna cejna Newrozê li ser rewşa gelê Kurd, rewşa karkerên Kurd û malbata wan ku li Elmanya Federal dijîn, bi pîr kesî ra agahdar bikin, xwestekên wan carek dinê bînin ber çavan. Dawiya dan û standînan bi pîr rojnaman da derheqê Newrozê û xwestekên KOMKAR pîr mîqale hat nîvîsandîna televizyon û radyo jî ci da wan.

Di wan kar û xebatan da bê şîk pîr dijwari jî derket pêşîya heval û hogirên KOMKAR. Lî alîkî burjuvaza Tirk û

kuçikên wi li derweyi welat, xwestîna ku beşdarên Newrozê kêmbûn. Bona wi li rojnâmên xwe da gili-gotîna nîvîsandîna, jahra dilê xwe carek dinê ser gelê Kurd û rêxistinên wi da rîjandîna. Ger jî dest wan sekbavan bi-hata, weki welat, li derweyi welat da jî pirozkirîna Newrozê wê qedexa bîkîrana û kesên pirozkirîna wê ceza bîdana wan. Ev karên burjuvaziya Tirk ne cara ewil e. Lê jî aliyê din jî bi navê "şorîşgerî" hin rêxistin xwestîna ku pêşîbir bîdîna pirozkirîna cejna Newrozê isal a ku KOMKAR pêktîna. Lî bajarê Duisburg da APO'yî êriş anîn ser serokê Komela Duisburg, birindar kirîn. Disa rojek paşê jî derketîna pêşîya hevalek tehdîtkirîn. Sibehtirê jî bi çîro û kêran êriş anîn ser du hevalên me, ku afîşên Newrozê dardakirîn.

KOMKAR û rêxistinîna ku KOMKAR jî alî bir û bawerî da rîya wi da diçe, jî salan virda dibêjîna ku bi bûyêrên wusa, bi bir û bawerîyek wusa ve gelê Kurd azad nabe. Ev ne mêtodên şoreşgerî ne; gelê Kurd jî wan mêtodan zîrar dît, iro jî zîrarê dibîne. Kes nîkare kesî bi zorê jî bir û bawerîyên xwe bigurîne. Ev bawerîyek xelet e. Pêwîste humû hêzên pêşverû, şoreşger hember bûyêrên wusa têroristî raweste.

Heval û hogirên KOMKARê tucar

nebûn haletên wan. Dest ji karê xwe yê rast nekşandim, bî zanati hîn ji pêşda birin, çalaki kar pêkanin. Ew dîzanin ku, bî bêhneki fîreh, bî çaveki zanisti mirov kar pêkbine, wê bê şik bihijim armancên xwe. Dawiya kar û xebatên bê westan, isal lî Newroz da, ji 12.000'i bêtur Kurd, Tirk, Elman û karkerên neteweyên din beşdar bûn. Herçar salonên Newroz devî-devî tije bûn; pîr ciyan da mêhvan lî ser lîngan da man. Lî şeva Duisburgê da ji nêzîki 500 kes lî derveyî salonê man; xwediyê salonê deriyê salonê girt.

Civandina evqas kesan, bê gûman tiştêk hêja ye. Û bersivê e, ji burjuvazî Türk ra, û rêxistinên ku êriş tînin ser heval û hogirên me.

Lî Berlina Rojava 1600'i bêtur, lî Hamburg 2.500, lî Duisburg 6.000'i bêtur û lî Munih ji 2.000'i bêtur kes şevên Newroz da beşdar bûn.

Bername û Programên Newroz

Eşkereye ku pirozkirina cejna Newroz ne tenê hevcedariya karên çandî ye. Kesên ku lî derveyî welat dijin, cejna Newroz wek têkoşinek dijî zulm û zordariyê kolonyalîstan, dij-kedxwariyê, pişgiriya girtiyên politik lî Tirkîyê û Kurdistanî Tirkîyê dibînin. Ber vê yekê, bernamên şevan ji alî politik û çandîniyê wek hersal dewelemend bûn.

Herçar Newroz da ji salon bî şîarên "Welatparêzên Kurdistan Yekbîn", "Bijî Hevgirtina Navnetewî", "Dî Yekîtiya Çep Da Kar Bike, Yekîtiya Çep Bî Hêz Bike", "Jî Bo Zarokên Kurd Lî Elmanîya Federal bî Zîmanê Dayka Xwê Mafê Ders, dî Radyo, Têlevîzyonê da Bî Zmanê Kurdi Neşîr", "Bijî Azadiya Kurdistan", "Girtiyên Politik ra Azadi" û hwd. hatibûn xemilandin.

Destpêka şevan da lî ser Kurdistanê nêzîkê 15 deqqan informasyon hat dayin. Paşê serokê KOMKAR bî du zîmanan axiftin kir. Dî axiftina xwe da serokê KOMKAR lî ser rewşa cihanê, Kurdistan û karkerên Kurdistan lî Elmanîya Federal dixebitîn sekîni û daxwazên wan anî ber çavan.

Piştî axiftina serokê KOMKAR, programa çandî destpêkir. Keç û xortên Kurdistan bî cilên rengin ve derketin pêş mêhvanan. Stran û kîlamên evî-

ni, tarixî, gelî û şoreşgerî pêşkêş kirin. Komên folkloran ji aliyê pîr bajarên Kurdistan folklor anin ber çavan, dilê sêyirvanan birin welat. Hozanê nav û deng ŞIVAN PERWER dî herçar şevên Newroz da, hozan Feqiyê Teyra dî şeva Duisburg û Munihê da, Gulistan ji dî şeva Duisburgê da beşdar bûn. Dî gel wan heval Kemal, Delal, Şêxo, Koma Aştî, Gülê, Bêrivan bî klamên evîni, diroki ve derketin nav sêyirvanan.

Dî şeva Duisburgê da koma folklorî zarokan bî stran û folklor ve dî dilê sêyirvanan da ciyek girîng girtin.

Dî şeva Berlina Rojava komika pêşverûyên İrani-NURŞİN, lî Hamburgê komika Şiliyan-VIENTOS DEL SUR, lî Duisburg gruba gelêrî û karke-ri a Partiya Komunist Elman û lî Munihê ji grubek Elman derketin pêşîya mêhvanan, bî gelê Kurd ve pişgiriya xwe nişandan; ji folklorî gelên xwe hin perçên bijartî pêşkêş kirin.

Dî şeva Munihê da ji bî navê Partiya Sosyal Dêmoqrî-Elman (SPD), endamek Parlamentoya Bayern axift

û pişgiriya xwe bî KOMKAR û gelê Kurd ve nişan da

Pîr parti, rêxistinên dêmoqrîtik û kesên pêşverû bî mesajên xwe ve pişgiriya xwe nişan dan; mesajên wan qiymetêk giran da pirozkirina şevên Newroz.

İsal pêra KOMKAR ji aliyê siyasetî ve qiymetêk giran da pirozkirina cejna Newroz. Dî vê demê da bî navê "Bo zarokên Kurd lî Elmanîya Federal bî zîmanê dayka xwe ders", "Bo karkerên Kurd û malbata wan dî radyo û têlevîzyonê da neşîr" kampanyek vekir. Bî deh hezaran belavok û kartên imzê derxist; lî seranserî Elmanîya belavkir, bî deh hezaran imza civand. Ev kampanya hîn ji berdewam dike.

Bersiva mêsaja Sekreterê Gîştî a Partiya Sosyalîst a Kurdistanî Tirkîyê Kemal BURKAY, bî çepikên dîr-dîrêj bî aliyê mêhvanan hat dayin. Dî gel vî mesajê, Sekreterê Gîştî a Partiya Komunistî Tirkîyê Haydar Kutlu, Partiya Karkerên Sosyalîst a Tirkîyê, Partiya Komunistî Elman ji bî mesajên xwe ve pişgiriya xwe nişan dan.

PARTÎ, RÊXISTIN û MIROVÊN KU MESAJ ŞANDINE AN TEVÎ ŞEVA NEWROZÊ BÛNE û PIŞGIRÎ DANE ME

* Serokê Beledîya Hamburgê Klaus von Dahnanyi * Serokê Beledîya Duisburgê Josef Krings * Endamên Parlamena Federal a Keskan Petra Kelly û Jürgen Reent * Endamên Parlamena Federal a SPD Horst Jungman * Endamên Parlamena Ewropê a SPD Jannis Sakalario * Endamên Parlamena Eyaleta Bavêra a SPD Manfred Jena * Direktora İdaraya Bajarê Duisburgê Mittmann * Partiya Komunist a Elman (DKP) * Karkerên Ciwan a Sosyalîst a Elmanîya (SDAJ) * Rêxistinê Zarokan a Sosyalîst (Junge Pioniere) * Yekîtiya Jîmên Elman bî biyanîyan da zewicî (IAF) * Alternative Liste Berlina Rojava * Gruba Keskan a Beledîya Kolnê * Yekîtiya Rêxistinên Yewnan a Elmanîya Federal û Berlina Rojava (OEK) * Komîta Heqên Bîngehî a Dêmoqrîyîyê * Kolner Appell * Yekîtiya Komunistî Elmanîya Federal (BWK) * Partiya Komunistî Elmanîya-Duisburg * Partiya Komunistî Elmanîya-Troisdorf * Komîta Biyanîyan Rheinsiegkreis

* * * *

* Partiya Sosyalîst a Kurdistanî Tirkîyê PSKT * Yekîtiya Nîştîmanî Kurdistanî YNK * Partiya Dêmoqrît a Kurdistanî İnan PDK-İ * Ala Rîzgari * Yekîtiya Xwendakarên Kurdistan a Derveyî Welat AKSA * Komela Kurdan a Australyê * Federasyona Komelên Kurdistan a Swêd * Yekîtiya Dêmoqrîtên Kurdistan

* * * *

* Partiya Komunistî Tirkîyê TKP * Partiya Karkerên Sosyalîst a Tirkîyê TSİP * Partiya Karkerên Tirkîyê TİP * Komela Yekîtiya Mamostan a Tirkîyê TOB-DER * Birlik Yolu * FİDEF * DİBAF * KKDK * GERÇEK-AK * Birlik Yolu * Yekîtiya Pêşverûyên Sûryanîyan * Kemal DAYSAL Endamê Komîta Rêvaburî Gîştî a DİSK * Yaşar Arkan * Abukat Axel Kollbach, Erich Mika, Ludwig Müller, Gerlinde Pohl * Mahmut Onay Serokê Komela Kurdan a Australyayê * Dr. Rehber Rezan * Manfred Fuhr

OSTERN'DE YÜZBİNLER YÜRÜDÜ

F Almanya'da 450.000 den fazla barışsever insan Ostern'de "Silahlanma değil, iş" "Uzay'ın silahlandırılmasına hayır" ve "Roketlerin yerleştirilmesi durdurulsun" istemleri için yapılan yürüyüş ve mitinglere katıldı.

5,6, 7 Nisan günleri F. Almanya'nın 200 civarında kentte yerel miting ve yürüyüşlerle başlayan Ostern eylemleri 8 Nisan Pazartesi günü Köln, Hamburg, Hannover, Hasselbach, Frankfurt, Heilbronn ve Münih'te yürüyüş kollarının birleştiği bölgesel mitinglerle doruk noktasına ulaştı.

Ostern barış eylemleri sağ koalisyon hükümetinin ve gerici güçlerin yoğun karşı propagandalarına rağmen toplumun ezici çoğunluğunu oluşturan barış hareketinin birliğini koruduğunu, daha da güçlendiğini kanıtladı. Omuz omuza yürüyen binlerce sendikacı, kilise temsilcisi, gençlik ve kadın örgüt temsilcisi, çeşitli partilerden insanlar, sağ güçlerin barış hareketini bölme çabalarının başarısızlıkla sonuçlandığını gösterdi.

Barış hareketini oluşturan güçlerin temsilcileri, mitinglerde yaptıkları konuşmalarda başta ABD yönetimi olmak üzere, Bonn hükümeti ve diğer gerici çevrelerin dünya barışını tehlikeye sokan girişimlerine karşı çıkılmasının gerekliliğini vurguladılar. Federal hükümetten, Reagan'ın "Yıldızlar Savaşı" planlarına karşı açık tavır alınmasını, uzun dönemli silahlanma planları yerine, silahlanma harcamalarının kısıtlanmasını, bunun yerine yeni iş yerlerinin açılmasını ve sosyal alanda yatırımların yapılmasını talep eden barış hareketi, Perşing 2 ve Cruise Missiles atom füzelerinin yerleştirilmesine karşı sürdürülen kararlılığını bu eylemlerde de kanıtladı.

"Sol Birlik" i destekliyen Birlik Yolu, DİB-AF FİDEF, GERÇEK-AK, KOMKAR ve KKDK çıkardıkları bildiri ve ortak açıklamada tüm barıştan yana ve demokrasiden yana olanları; silahlanmaya ve savaşa, sosyal hakların kısıtlanmasına, yabancı düşmanlığına karşı çıkmaya, Türkiye'deki faşist diktatörlüğü protesto etmeye, Ostern barış eylemlerine aktif katılmaya çağırdı. Bu örgüt üye ve sempatanları ostern eylemlerine ortak flama ile katılıp omuz omuza barış güçleri ile birlikte yürüdüler. Ortak bildirileri yayınsal olarak dağıtıp "Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki Politik Tutuklulara Özgürlük" kampanyası için imza topladılar.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov'un 8 Nisan tarihli açıklaması mitinglere katılan barışsever güçlerce coşkuyla karşılandı. Sovyet TASS ajansı ile yaptığı bir söyleşide Sovyetler Bir-

Mesaja PSKT

JI SEROKATIYA KOMKAR'RA

Hevalên hêja,

Gelên Rojhilata Navin cejna Newrozê wek toveke jinder, ji hezar salan derbaz kırım, jiyandin, heya iro anin. Gel xurt in, jêhati ne

Newroz iro bûye nişana jiyane, hêviyê, berxwedanê bo gelê Kurd. Gelê me agirê Newrozê geş û bilind kir.

Newroz bî xwe tesireke baş dîke li ser tevgera rîzgariyê. Gel hişyar dîke, hêvi û xebata azadiyê dîşidine.

Starnên gel, govendên gel, dirok, zîman û çanda gel di jiyân û tevgera gel da haletên hêja ne. Dîvê em wan ji dî şerê rîzgariyê da bî hostatî bî kar bînin.

Hevalno,

Îsal ji lî Tirkîyê sazûmana faşî lî ser hukûm e û zordastiya giran lî ser gelê Kurd û Tirk berdewam e. Lê çî heye ku, sazûmana faşî, bî

ewqas zulm, zordesti û zêrandin lî ber gel rûş bûye, êdî rîziyaye. Eger hêzên dêmoqrat û welatparêz bî xurtî dest bîdîm hev, eger gelên Kurd û Tirk bî xurtî bîlîm, derkevîn meydana şer, dawîya faşîyê wê zûtîr bê.

Ey Yekîtiya Hêzên Çep ku demek berê pêk hat û Partiya me jî dî nav da ye, dî vê rê da gaveke hêja ye. Dîvê em bî xurtî jê ra xudî derkevîm, wê fîreh bîkîm û pêş va bîbîm.

Partiya me qîmetek bîlînd dîde kar û barên KOMKAR'ê.

Jî hemû heval û hevkarên KOMKAR'ê ra, jî hemû beşdarên şevên Newrozê ra silavên şoresgerî pêşkêş dikim û serfirazî dîxwazîm.

Newroza we pîroz be!

Kemal BURKAY
Sekrîterê Gîştî

EMÊ ALA AZADIYÊ BILIND BİGRIN

Sala 1979 dî meha Adarê da sosyalîstê mîrxwas serokê Komela Şoresger a Geli heval Mîstefa Çamlîbêl ber deriyê xwe bî destê apociyan hate kuştin, hevalek wi birindar bû.

Heval Mîstefa bî bir-baweriya Marksî û Lenîni nav gelê Bayîzde da tekoşîne dîda. Bî zanîstî xebat dîkîr, propaganda kolonyalist û apociyan pûç dîkîr, bî camêri berxwedîda. Bî wê awayî xort û xebatkar dora komelê dîcîvand. Lî hêla Bayîzde tevgera sosyalîst her dîçû geş dîbû. Lî vê çûyîne apociyan û hêzên paşverû pîr acîz dîbûn. Lema xwesteka wana bû yek, planên xwe bî namerdî anîne cih. Dawiyê ewana neghiştîne mîrazên xwe, pêşîya hişyarbûn û geşbûna tevgerê nekarîn bîbîrîm, iro tekoşîna dî Rîya Azadî da her berdewam dîke. Heval û hogirên Mîstefa iro jî dî şertên dijwar da refên xwe dîşîdînin, disakar û barên xwe bî serbilîndî dimeşînin.

Iro hin baştir diyare ku xet-meşîya PKK çawa çewt û ne rêyek şoresgerîye. Dî diroka mîlletan da herketên çewt û anarşîst her tîm hatiye mehkûm kîrîm. Ewana tu car nîkarîn gelê me bî nîrê kolonyalistan rîzgar bîkîm.

Tekoşîna şoresgerî bî destê zore, bî serhişki nameşe, Rê û olaxên wê hene, Evana jî lî tekoşîna çîna karker û gelên bîndest hatîne ceribandîn û rasti derketîye ortê.

Ev roj rîya ku Mîstefa tê da kar dîkîr jiyân bî her awayî tesdîq dîke ku rîyek rast û Marksîye, bî çerxa dirokê va ber bî pêş dîçe.

Nuha Heval Mîstefa bî laşên xwe va nav me nîne, lê bir û baweriya wi, tekoşîn û berxwedana wi dî nav refên hevalan dî şer û xebata wan da dîjî.

Tu şîk tuneye ku wek şehîdên azadiyê ew jî dî nav diroka Kürdîstan da wek nav dilê me wê cih bigire. Iro roj roja şîne nîne, iro roja xebat û dîjî xeletîyan derketîm û şerêye.

liğî'nin Avrupa'nın çeşitli ülkelerine yerleştirilen nükleer başlıklı ABD füzelerine karşılık kendi füzelerini yerleştirmeyi durdurduğunu açıklayan Gorbaçov, Moratoryumun bu yılın Kasım ayı sonuna kadar geçerli olduğunu; bu tarihten itibaren nasıl bir kararın alınacağı ise ABD'nin tutumuna bağlı olduğunu vurguladı. Daha doğrusu eğer örneğin Reagan yönetimi orta menzilli füzelerine Avrupa'ya

yerleştirmekten vazgeçerse Sovyetler böyle bir yola başvurmayacak..

Cenevre barış görüşmelerinin başarı ile sonuçlanması için yapılan bu öneri, Sovyetler Birliği'nin dünya barışının korunmasına verdiği önemin somut bir göstergesidir. Ostern barış eylemlerinin gösterdiği gibi güncel ve yaşamsal bir sorun haline gelen barış için mücadele dün olduğu gibi bugün de gündemdedir.

ÖVÜNÇ VE GÜÇ KAYNAĞI

KOMKAR'ın düzenlediği ve onbini aşkın kitlenin katıldığı Newroz gecelerinin etkisi büyük oldu. İnsanlarımız, evde, sokakta, okulda ve işyerlerinde Newroz'u kutlama gecelerini konuşuyor. Gören, izleme fırsatı bulamayanlara anlatıyor. Yığınlar Newroz geleneğinden övgüyle bahsediyor, ondan güç alıyor.

Her ne kadar Newroz geleneği çok eskiye dayanıyor ve günümüze kadar değişik biçimlerde kutlanmışsa da, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda ve yurtdışında politik ve kültürel gece biçimindeki Newroz kutlamaları yenidir. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda ilk kez Newroz'u bu anlamda Devrimci Halk Kültür Dernekleri tarafından 1976 yılında İstanbul'da kutlandı. Yurtdışındaki kutlamalar ise, özellikle F. Almanya'da KOMKAR'ı oluşturan derneklerce 70'li yılların ilk yarısında yapıldı. 1979 yılından itibaren ise

kitlesel olarak KOMKAR tarafından kutlanıyor. Zamanla diğer Kürt örgütleri tarafından da kutlanmaya başlanan Newroz, günümüzde yığınlara, halk kitlelerine malolmuştur. Her yıl Mart ayı boyunca çok sayıda Newroz gecesi düzenlenmekte ve bunlar onbinlerce kitle tarafından izlenmektedir. Bu gecelerde onbinlerce Kürdistanlı birlik ve beraberlik içinde, yasaklanan kültürlerini yaşama ve tanıma fırsatını buluyor; kendi ulusal değerlerine sahip çıkıyor bu uğurda mücadelenin örgütlenmenin gereğini kavıyor. Tabanda oluşan ve gelişen bu birlik büyük bir güç, Kürt ulusu üzerindeki zorbalığa karşı örülen bir duvar oluşturuyor.

Newroz geleneğinin tüm Kürt ulusal değerlerinin yaygınlaşmasını, yığınlar arasında ulusal bilince, yurtseverliğe dönüşmesi karşısında zorba güçler, irkçi-faşist çevreler paniğe, korkuya kapılıyor, dize geliyor. İstanbul da,

"Türk Dünyası Araştırmaları"nın Newroz üzerine Şubat 1985 de bir broşür çıkarma gereğini duymuş olması, bu korkunun ifadesidir. Kürtlerden "Kürt Türkleri" diye söz edilen broşürde, Newrozun bir Türk geleneği, Türk kültürünün bir ürünü olduğu türünde asılsız iddialar ileri sürülüyor.

Yurtdışında "İslam Kültür Dernekleri" adı altında, dini inançları sömürerek pekçok Kürt ve Türk işçi ve emekçisini etkileyen gerici-faşist güçler de gelişen Kürt yurtseverliği karşısında güç durumdadır. Kürt yurtseverleri işçiler yer yer bu güçlerin geri politikasına, Kürt düşmanı tutumlarına karşı çıkıyor, onlardan kopuyor. Kürt örgütlerinin saflarına, onların eylemlerine Newroz gecelerine katılıyor.

Sömürgeci güçler, onların uşakları her geçen gün daha da teşhir ve tecrit olacak, övünç ve güç kaynağı, direnme sembolü Newrozlar karşısında dize gelecektir.

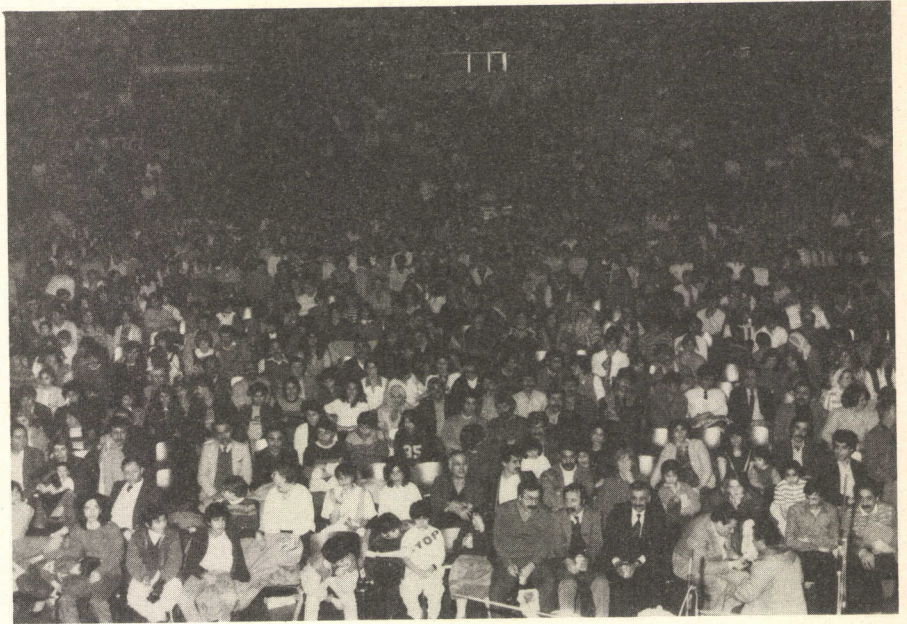
ONBİNLER NEWROZU COŞKUyla KUTLADI

KOMKAR'ın bu yıl Mart ayı içersinde Batı Berlin ve F. Almanya'nın 3 şehrinde "Kültür, dayanışma ve direniş" şiarı altında düzenlediği Newroz kutlama geceleri yığınsal ve coşkulu geçti. Toplam 12.000 kişinin katıldığı dört gecede, zengin politik ve kültürel programlar sunuldu. 50'yi aşkın parti, örgüt, kuruluş gecelerle temsilci göndererek, mesaj ileterek dayanışma gösterdi.

Geniş Çaplı ve Etkin Bir Propaganda

Şubat ve Mart ayları boyunca Batı Berlin ve tüm Federal Almanya'da geniş ve etkin bir propaganda faaliyetleri yürütüldü. Yaygın bir afişleme yapıldı. 50.000'i aşkın Kürtçe, Türkçe ve Almanca dillerinde bildiri dağıtıldı. Basın, radyo ve televizyon aracılığıyla geniş bir kamuoyuna seslenildi. SFB, WDR televizyonları, Bremen, Köln ve Hessen radyoları Newroz eylemlerinin duyurusunu yaptı; programlar sundu. Duisburg'ta WAZ, Batı Berlin'de Sosyalist Birlik Partisi'nin yayın organı Wahrheit, Die Tageszeitung, Demokratik Sosyalistlerin yayın organı Linke Zeitung ve daha pekçok gazete ve dergi Newrozlara ilişkin haber ve yorum yazılar yayınladılar.

KOMKAR üyesi dernek, komite ve çalışma grupları 2 ay boyunca bulun-

dukları yörelerde aktif bir şekilde kitle ve kamuoyu çalışması yürüttüler. Geniş kitlelerle bağ kurdular. Kendi aralarında yarışmasına afişleme yaptı, bildiri dağıttı ve bilet sattılar. Duisburg'da bir arkadaşımız 500'ü aşkın, Hamburg'da ise gene bir diğer arkadaşımız 300'e yakın bilet satarak bu yılın rekorunu kırdılar.

Bu yılki Newroz kutlama gecelerinin başarısı en başta KOMKAR üyesi tüm örgütlerin bir bütün olarak, örgüt-

lü, kollaktif, disiplinli ve fedakarca çalışmasında yatıyor.

Yine çok sayıda KOMKAR sempatanı yurtsever, işçi, öğrenci, aydın ve esnaf yüzlerce Kürdistan'lı geçmiş yıllardan farklı olarak bu yılki Newroz kutlamaları için yapılan çalışmalarda yer aldılar. Bildiri dağıttı, bilet sattı, yakınını, tanıdığını, dostunu eyleme getirmek için çaba harcadı. Böylelikle Newroz eylemlerinin başarısına kü-

çümsenmeyecek bir katkıda bulundular.

Yığınsal Bir Katılım

Baskıya karşı mücadelenin ve zafere sembolü olan Kürt ulusunun gelecekteki yeni yıl bayramı Newroz'u kutlama gecelerine yığınsal bir katılım oldu. B. Berlin'de 1600, Hamburg'da 2.500, Duisburg'da 6.000 ve Münih'te 2.000 kişi geceleri izledi. Çok sayıda insan, örneğin Duisburg'da yer bulamadığından geceleri izleme fırsatını bulamadı.

Gecelere gösterilen büyük ilgi, Kürdistan'lı geniş yığınların, kendi kültürlerine sahip çıktığının, Kürt ulusu, onun diline, kültürel değerlerine yönelik yasaklamalara karşı sessiz kalmadığının faşist yönetimin yırtıldığındaki engelleme çabalarını da etkisiz kılmakta kararlı olduğunun bir göstergesidir. Diğer taraftan kitlenin bu ilgisi, KOMKAR'ın özverili ve kararlı mücadelesine gösterilen saygı ve bağlılığın da ifadesidir.

Güçlü Bir Enternasyonal Dayanışma Örneği

Buyulki Newroz gecelerine yüzlerce Türk, Alman ve diğer uluslardan ilerici ve demokrat kişi katıldı. aralarında Hamburg Belediye Başkanı Klaus von Dohnanyi, Duisburg Belediye Başkanı Josef Krings, Yeşiller Partisi Milletvekillerinden Petra Kelly, Jürgen Reents, SPD Milletvekili Horst Jungman, SPD Avrupa Parlamentosu Milletvekili Manfred Jena, Alman Komünist Partisi (DKP) gecelerimize gönderdikleri mesaj ve temsilcileriyle dayanışmada bulundular.

Türkiye ve Kürdistan'lı Örgütlerden Yoğun Destek

TKSP Genel Sekreteri Kemal Burkay, Kürdistan Yurtseverler Birliği, Kürdistan Demokrat Partisi-İran, Ala Rızgari, TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu, TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, TİP, TÖB-DER ve diğer birçok örgüt ve kişiler geceye temsilci veya mesaj göndererek dayanışma gösterdiler.

Bu güçlü dayanışma izleyiciler tarafından büyük bir coşku ile karşılandı.

Gecelerde Zengin Kültürel ve Politik Programlar Sunuldu

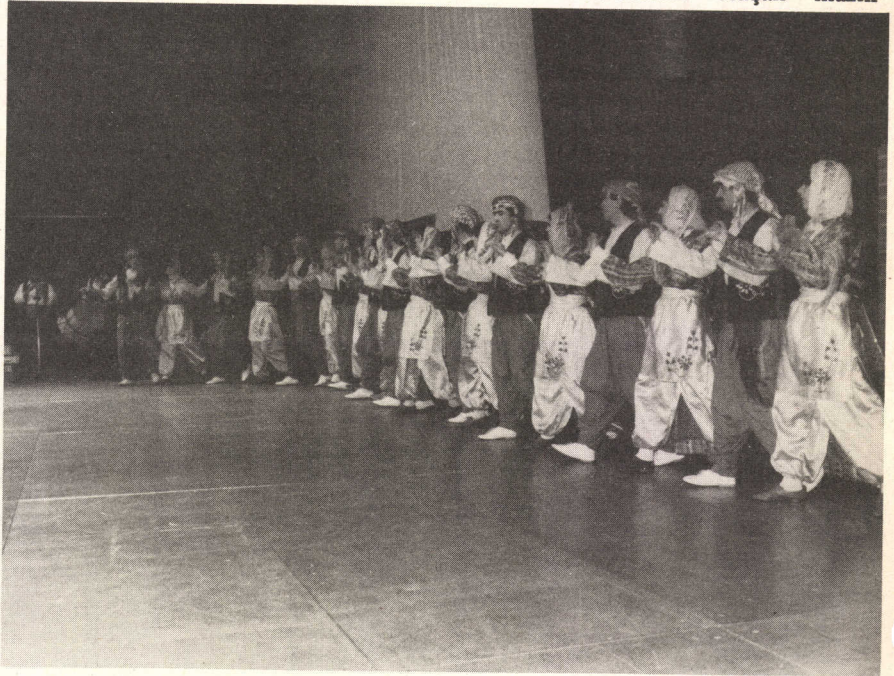
Gecelerin açılışını KOMKAR Genel Başkanı kürtçe ve almanca konuşmalarla yaptı. Konuşmasının giriş bölü-

münde şöyle dedi:

"KOMKAR, 6 yıldan buyana Newroz kutlama geceleri düzenliyor. Bu kısa sürede Newroz geleneği yaygınlaştı; bugün binlerce Kürt ve diğer uluslara mensup kişi gecelerimize katılıyor. Bu durum bize güç veriyor.

"Özgürlüğün ve zaferin sembolü olan Newroz günümüzde sömürüye ve baskıya karşı mücadele gününe dönüşmüştür. Bunun içindir ki düşmanlarımız Newroz'u yasaklıyor, onu kutlayanları zindanlara atıyor."

Konuşmasında faşist rejimin Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda sürdürdüğü baskı ve teröre, ona destek veren NATO ülkelerinin ve ABD'nin tavrına değinen Genel Başkan, "böylesi barbar bir rejime para ve silah yardımı yapanların demokrasi ve insan haklarından sözetmeye hakları yoktur" diyerek konuşmasını sürdürdü.

Genel Başkan anti-faşist mücadelede güçbirliğinin önemine değinerek şöyle dedi: "Dünya tarihi bize sömürü düzeninin kalıcı birşey olmadığını, faşizmin yenilebileceğini gösteriyor. Ama bu kendiliğinden olmayacaktır. Bunun için tüm anti-faşist güçlerin birliğine gerek vardır. Sol Birlik bu yolda atılan ileri bir adımdır."

Federal Almanya'daki Kürdistan'lı işçilerin sorunlarına ve istemlerine dikkat çeken Genel Başkan, tüm ilerici kişi ve kuruluşları Kürt işçilerinin demokratik istemlerini desteklemeye çağırdı.

Ortalama 4 saat süren gece programlarında; slayt ve fon müziği eşliğinde yapılan konuşmalarla, ülkemizdeki ağır baskı ve mücadele, Türkiye'de giderek artan yoksulluk, ekonomik yıkım, emperyalizmin uluslararası arendadaki saldırgan ve barış düşmanı politikası, FAC'de işsizlik ve yabancı düş-

manlığı, faşizme karşı mücadelede güçbirliği, gibi konular işlendi.

Gecelerde doyurucu ve zengin kültürel programlar sunuldu. Çok sayıda sanatçı ve grup, koro ve folklor ekipleri Kürt müziğinden ve folkloründen parçalar sundular. Şivan, Feqiyê Teyra, Gulistan, Şêxo, Kemal, Delal, Koma Aştî, Koma Berbang ezgi, sevgi türküleri, devrimci marşlar okudular. Folklor ekipleri Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Bitlis, Van, Antep, Muş yörelerinden halk oyunları gösterilerinde bulundular. İzleyiciler tarafından büyük ilgi ve beğeni ile izlenen kültür programları, çocukların okudukları marşlarla, gösterdikleri oyunlarla doruk noktasına ulaştı.

Batı Berlin'de İranlıların Nursin gurubu, Hamburg'da Şili Folklor Eki-bi Güney Rüzgarı, Duisburg'da Alman Grubu Mutter Ei, Münih'te Alman ve Kürt ilericiilerinden oluşan müzik

grubu Das Andere, türkü, marş ve oyunlarıyla gecelerin programlarını daha da zenginleştirdi, enternasyonal dayanışmayı, halklararası dostluk ve kültür alışverişini canlı biçimde yaşattı.

Kürdistan'lı İşçilerin Kültürel İstemleri Etkin Destek Gördü

KOMKAR, bu yılın Şubat ayı başlarında başlattığı ve Newroz eylemleri boyunca sürdürdüğü; F. Almanya'da yaşayan Kürdistanlı işçi ve çocukları için "Ana dilde ders, radyo ve televizyonda kürtçe yayın, sosyal dayanışma ve Kürt isimlerinin tanınması" istemlerini içeren kampanya güçlü bir destek gördü. WDR radyosuna gönderilmek üzere hazırlanan ve radyoda kürtçe yayın yapılması talebini içeren kartposallardan binlercesi gecelere ka-

tılan kitle tarafından imzalandı. Gece-lerde, adı geçen istemlerin yer aldığı birer karar metni okunarak izleyicilerin onayı alındı. Dayanışma mesajı gönderen çok sayıda örgüt, kuruluş ve kişi Kürt işçilerinin bu haklı taleplerini desteklediklerini bildirdiler.

Newroz'u Engelleme Çabaları Bosa Çıkartıldı

Ülkemizi işgal ve halkımızı esaret altında tutan sömürgeci devletlerin bas-kıları ülkemizle sınırlı kalmıyor; yurt-

dışına kadar uzanıyor. Yurtdışındaki temsilcilikleri, basını ve örgütleri vasıtasıyla Kürdistanlı örgütlerin çalışmalarını etkisiz kılmak, engellemek için öteden beri yoğun çaba harcadılar. Aşırı sağcı ve faşist Alman örgütleri de tüm ilerçilerin olduğu gibi Kürtle-rin çalışmalarını engellemek istiyorlar.

Newroz Gecelerine Katılarak, Mesaj İleterek, Dayanışma Gösteren Parti, Örgüt ve Kişiler

* Hamburg Belediye Başkanı Klaus von Dahnanyi, *Duisburg Belediye Başkanı Josef Krings, *Yeşiller Federal Parlamento Milletvekilleri Petra Kelly ve Jürgen Reent, * SPD Federal Parlamento Milletvekili Horst Jungman, * SPD Avrupa Parlamentosu Üyesi Jannis Sakalario, * SPD Baviera Eyalet Parlamentosu Milletvekili Manfred Jena, *Duisburg Şehir İdaresi Direktörü Mittmann, * Alman Komünist Partisi DKP, * Sosyalist Alman İşçi Gençliği SDAJ, * Sosyalist Çocuk Örgütü Junge Pioniere, * Yabancı Erkeklerle Evli Alman Kadınlar Birliği IAF, * Alternative Liste Batı Berlin, * Köln Belediyesi Yeşiller Grubu, * Federal Almanya ve Batı Berlin Yunan cemiyetleri Birliği OEK, * Temel Haklar ve Demokrasi Komitesi, * Irkçılığa ve İnsanlık Düşmanı Yabancılar Politikasına Karşı Kölner Appell, * Batı Alman Komünistler Birliği BWK, * Siyasal Sığınmacılar Merkezi Arolsen İşyeri Sendikal Grubu, * DKP Duisburg, * DKP-Troisdorf, Yabancılar Komitesi Rheinsiegkreis.

* * * * *

* Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi TKSP, * Kürdistan Yurtsever Birliği YNK, * Kürdistan Demokrat Partisi-İran İKDP, * Ala Rızgari, * Yurtdışındaki Kürdistanlı Öğrenciler Birliği AKSA * Avusturalya Kürtleri Derneği, * İsveç Kürdistan Dernekleri Federasyonu, * Kürdistan Demokratlar Birliği.

* * * * *

* Türkiye Komünist Partisi TKP, * Türkiye Sosyalist İşçi Partisi TSİP, * Türkiye İşçi Partisi TİP, *TÖB-DER, * Birlik Yolu, * DİB-AF, * FİDEF, * GERÇEK-ADK, * KKDK, * İşçi Gerçeği, * İlerici Süryaniler Birliği (IDSÜB)

* * * * *

* Kemal Daysal-DİSK Yürütme Kurulu Üyesi, * Yaşar Arıkan-DİSK Genel Yönetim Kurulu Üyesi ve Hürcam-İş Sendikası Eğitim Sekreteri, * Avukat Axel Kollbach, Erich Mika, Ludwig Müller, Gerlinde Pohl, * Mahmut Onay- Avusturya Kürtleri Derneği Başkanı, * Manfred Fuhg, * Dr. Rehber Rezan

Politik Tutuklularla Dayanışma

Geçen yılki gecelerde olduğu gibi, bu yıl da politik tutuklulara özgürlük, onlar ve aileleriyle dayanışma gecelerinin konusu idi. Tutukluların yiğitçe sürdürdükleri direnişe sahip çıkıldı; onlarla dayanışmanın önemi anlatıldı. Newroz geceleri boyunca toplam 4500 DM bağış toplandı.

"Devrimci"lik Adına Yapılanlar

Newroz çalışmaları esnasında KOMKAR militanları çeşitli engellerle karşılaştılar. Özellikle Duisburg'da KOMKAR'ın yapacağı Newroz gecesini engellemek için Apocular bir dizi saldırıya geçtiler, provakasyon yaratmaya çalıştılar. Newroz gecesini öncesi günlerde üç kez arkadaşlarımızı saldırdılar. Newroz afişlerimizi yırttılar, ya da kendi afişleriyle üzerini kapattılar. Sağda solda "biz onlara gece yaptırmayacağız" tehditlerinde bulundular. Benzeri saldırıları başka yerlerde de sergilediler. Bununla amaçları kitleleri Newroz gecelerine gelmekten sömürmek, alıkoymaktı. Ama onların saldırıları ve provakasyonları tutmadı; KOMKAR üyeleri onların başvurduğu yöntemleri kullanmadı, soğukkanlı davrandı, yılmadan çalışmalarını sürdürdüler. Duisburg Newroz'u'na 6.000 kadar kitlenin gelişi Apoculara verilen en iyi bir cevap oldu.

TKSP'nin Mesajı

KOMKAR Genel Başkanlığına Değerli arkadaşlar, Ortadoğu halkları Newroz'u canlı bir tohum gibi binlerce yıl öncesinden bugüne kadar yaşatıp getirdiler. Halklar güçlüdür, beceriklidir.

Bugün Newroz Kürt halkı için yaşamın, umudun, direnmenin sembolü olmuştur. Halkımız Newroz ateşini parlatıp yükseltti.

Newroz kendisi de kurtuluş mücadelemizde olumlu bir etki yapıyor. O, kitleler üzerinde uyarıcı bir etki yapıyor, özgürlük inancını ve mücadelesini güçlendiriyor.

Halkımızın türkülerini, oyunlarını,

tarihi, dili ve kültürünü, onun yaşamında ve mücadelesinde değerli araçlardır. Kurtuluş mücadelemizde onlardan ustalıkla yararlanmasını bilmeliyiz.

Arkadaşlar,

Buyul da Türkiye'de Kürt ve Türk halkları faşist rejimin ağır baskıları altında. Ne var ki, faşist rejim, bunca sömürü ve zorbalıktan sonra artık kitleler karşısında yüzü karadır ve çürümeye yüz tutmuştur. Eğer demokrat ve yurtsever güçlerin geniş birliği sağlanabilirse, eğer halklarımız, şöyle bir silkinip savaş alanına güçlü biçimde çıkabilirlerse fa-

şizmin sonu daha da yakınlaşacaktır.

Bir süre önce oluşan, Partimizin de içinde yer aldığı SOL BİRLİK bu yolda önemli bir adımdır. Ona etkince sahip çıkmalı, onu genişletip güçlendirmeliyiz.

Partimiz KOMKAR'ın çalışmalarına büyük değer veriyor.

Tüm KOMKAR'lı arkadaşlara, gecenize katılan herkese devrimi selamlar ve gecenize başarılar.

Newrozunuz kutlu olsun!

Kemal BURKAY

Genel Sekreter

DİĞER AVRUPA ÜLKELERİNDE NEWROZ

HOLLANDA

Hollanda Kürt İşçi Birliği 31 Mart 1985 günü, Den Haag'da Newroz gecesi düzenledi. Yaklaşık 1000 dolayında kitlenin katıldığı gecede sunulan politik ve kültürel program büyük ilgiyle izlendi.

Kürtçe, türkçe ve hollandaca yapılan konuşmalarda Newroz'un anlam ve önemi anlatıldı. Kürdistan ve Türkiye'deki gelişmeler dile getirildi.

Slayt ve fon müziği eşliğinde yapılan konuşmalarda, Kürt halkının yaşamı, mücadelesi, Türkiye'deki faşist zorbalık, emperyalizmin savaş kışkırtıcı ve saldırgan politikası halklarımızın mücadelesi ve güçbirliği konularına yer verildi. Kemal ve Delal türkülerıyla, çocuklardan oluşan koro (Kulilkên Kurdistan) okuduğu devrimci marşlarla, folklor ekibi değişik yörelerin oyunlarıyla kitleleri coşturdu.

TKSP, KOMKAR, Kürdistan Yurtseverler Birliği, Kürdistan Demokratik Halk Partisi, HTİB geceye dayanışma mesajı ilettiler.

Gecenin ahengini bozmak isteyen birkaç kendini bilmez ise, kitleler tarafından yuhalandı ve dışarı atıldı.

Den Haag- Çermo

DANİMARKA

Kürt halkının geleneksel bayramı Newroz, 30 Mart günü Danimarka'nın Başkenti Kopenhag'da kutlandı. 1500 dolayında kitlenin izlediği geceyi Türkiyeli İşçiler Birliği FAT, Türkiye'li Göçmen İşçiler Birliği TGİB, Kürdistan Demokratlar Derneği KDD, Dibaf Çalışma Grubu ve Özgürlük Yolu ile Dayanışma Komitesi ortaklaşa düzenlediler.

Gece tertip komitesi adına kürtçe, türkçe ve danimarkaca Newroz'un an-

lamı ve önemini içeren, Türkiye ve Türkiye kürdistanı'ndaki faşist zorbalığı teşhir ve protesto eden konuşmalar yapıldı.

Nizamettin Ariç (Feqiyê Teyra), Heval ve Kulilk kürtçe ve türkçe türkülerle, folklor ekipleri de gösterdikleri halk oyunlarıyla zengin bir kültür programı sundular. Ayrıca KAWA adlı bir oyun başarıyla sergilendi. Gece coşku ve disiplin içinde sona erdi.

Danimarka- Çavres

NORVEÇ

29 Mart 1985 günü Norveç Kürdistan Demokratik İşçi Derneği ve Kürdistan Kültür Derneği ortaklaşa bir Newroz gecesi düzenledi. 400 kadar kitlenin hazır bulunduğu gecede Sosyalist Sol Partisi Merkez Komitesi üyesi Thorbjörn Dahl bir konuşma yaptı. Feqiyê Teyra Norveçli bir sanatçı ve folklor ekibi gecede zengin bir kültür programı sundular. Gecede yapılan konuşmalarda Kürdistan halkı üzerindeki sömürgeci-faşist baskılar anlatıldı.

Norveç- Simo

YUNANİSTAN

Yunanistan'ın Başkenti Atina'da 21 Mart 1985 günü Birlik Yolu, Özgürlük Yolu taraftarları, İGD, KSSE, İranlı ve Iraklı Demokratik Öğrenciler Dernekleri birlikte bir Newroz gecesi düzenlediler. Gecede, Türkiye, Kürdistan, İran ve Irak halkları üzerindeki zulüm ve zorbalıkları, tüm bunlara karşı halklarımızın yürüttüğü zorlu mücadeleyi anlatan konuşmalar yapıldı. Ozan Şêxo, Yunan müzik grubu kürtçe ve yunanca parçalar okudular. Folklor ekibi değişik yörelerden halk oyunları sundu.

Ayrıca, Kürt halkının yaşamını ta-

nıtın bir slayt dizisi gösterildi. Gecede, EEDDA- Yunanistan Enternasyonalist Demokratik Dayanışma Komitesi Türkiye bölümü Başkanı Dimitri Marakas bir konuşma yaptı. Kürt halkının yüz yıllardan beri sürdürdüğü özgürlük mücadelesinin yanında olduklarını dile getirdi.

Yunan Komünist Partisi, Yapı-İş Sendikası, Sudanlı Demokratik Öğrenciler Derneği, Irak Komünist Partisi Yunanistan Temsilciliği, TUDEH - Partisi Yunanistan temsilciliği, Halkın fedayileri ve El Fetih taraftarları geceye temsilci göndererek veya mesaj ileterek dayanışma gösterdiler.

ATİNA- Jirek

FRANSA

Fransa Kürdistan İşçi Derneği (KOMKAR) 6 Nisan günü Paris'te Newroz gecesi yaptı. 1000'i aşkın bir izliyici kitlesel coşkulu ve zengin bir politik ve kültürel program izlediler.

Kürtçe ve Fransızca yapılan konuşmalarda, slaytlarla ülkemizdeki yaşam, mücadele dile getirildi. Ülkemizde ve Türkiye'deki faşist rejimin barbarlıkları söz ve resimlerle kitleye sunuldu.

Ozan Feqiyê Teyra, Kamil, Delal, mücadele, sevgi ve devrimci halk türkülerıyla, çocuk ve yetişkinler folklor ekipleri ise ülkemizin değişik yörelerinden halaylar çekerek kitlelerin gönlünü kazandılar.

TKSP Genel Sekreteri Kemal Burkay, Fransa Komünist Partisi, İran Kürdistan Demokrat Partisi, Kürdistan Yurtsever Birliği, KOMKAR, Kemal Daysal, KKDK, Ala Rızgarı, FTİB, Gerçek, Birlik Yolu, İşçi Gerçeği geceye gönderdikleri mesajlarıyla dayanışma ve başarı dileklerinde bulundular.

Paris-Bê dêr

PALYAÇO GÖSTERİLERİNİ SÜRDÜRÜYOR

Daha önce Hamburg'da bir işveren örgütünün düzenlediği toplantıya katılmak için Federal Almanya'ya gelen faşist cuntanın kukla başbakanı Turgut Özal, bu kez de Hannover'de 16 Nisan günü açılacak olan "Uluslararası Hannover Fuarı"na katılacak. Türkiye bu yıl bu fuarda "kardeş ülke" ilan edilmiş ve Turgut Özal da açılış için fuar yönetimi tarafından davet edilmişti. Hiç şüphesiz Bay Özal, sadece "Türk Günü"ne katılmak için Amerikan gezisinin yorgunluğunu gidermeden onca yol tepmiyor! Ve yine bu kez da Bay Özal, CDU/CSU gerici hükümeti düzeyinde diğer sefer olduğu gibi resmi törenle karşılanacak.

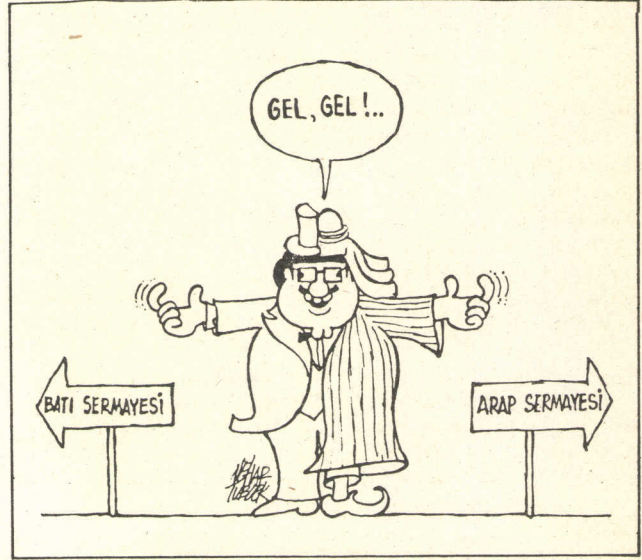
Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda dört yıldan fazla bir zamandır halklarımız üzerinde baskı-zulüm, işkence uygulayan; açlık ve sefaleti getiren Evren-Özal çetesi-nin uluslararası planda ekonomik ve siyasal destekçilerinden biri de Federal Al-

man emperyalist çevreleri ve onların bugünkü koalisyon hükümetidir. Herne kadar F. Alman emperyalist çevreleri ABD emperyalistleri kadar açık bir biçimde bu desteği yapamıyorlarsa da yine de ilk günden beri cuntayı yalnız bırakmadılar, bu günde bırakmıyorlar..

Faşist Evren-Özal çetesi, ülke içinde ve dışı ilericileri ve demokratik kamuoyunda her geçen gün daha da tecrite doğru yol alıyor. Tecriti aşabilmek için, Özal, bir yıl içinde "rekor" sayılabilecek düzeyde -son ABD gezisi hariç, hiçbir ülkeye resmi olarak davet edilmedi- dış geziler yaptı gittiği her ülkede; "Demokrasiye geçildiği", "hak ve özgürlüklerin bulunduğu", "seçimlerin özgürce yapıldığı", "insan haklarının ayaklar altına alınmadığı" v.s. demogojilerle cuntaya ekonomik ve siyasal destek aradı-durdu.

Son ABD gezisinde efendileri tarafından sırtı sıvazlanan sadık hizmetkar Özal, Avrupa Parlamentosu'nun Nisan ayında yapacağı toplantı öncesi F. Alman gerici çevrelerinden de daha büyük destek almaya çalışacak. Gerek bunlarla ve gerekse Avrupa Konseyi'nde kendileri gibi düşünen diğer yandaşlarla birlikte cunta lehine kararlar çıkarılmasını sağlamaya çabalyacaklar. Bay Özal, gerici NATO çecelerinden böylesine destek alırken, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda olanca hızıyla süren zulüm, işkence uluslararası planda giderek açığa çıkıyor.

Örneğin daha kısa bir sü-

re önce Türkiye'ye giden dünyaca ünlü iki oyun yazarı düzenledikleri basın toplantısıyla, yaptıkları açıklamalarla cuntanın gerçek yüzünü bir kez daha gözler önüne serdiler. İki ünlü yazar açıklamalarında Türkiye'de insan haklarının pervasızca çiğnendiğini, "demokrasiye geçiş" in bir yalandan ibaret olduğunu vurguladılar.

Özal'ın Hannover'e gelip fuarda "Türk Günü"ne katılacağı'nın duyulması üzerine Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'lı örgütler, diğer uluslardan ilericileri, devrimci örgüt ve kişiler tepkilerini gösterdiler. Bu amaçla 20 Nisan günü Hannover'de bir protesto mitingi ve yürüyüşü düzenlenecek. Yürüyüş öncesi yine 17 Nisan'da çeşitli parti, demokratik örgüt ve kişilerin katılacağı "Türkiye'de insan hakları ve sendikal haklar" konulu bir açık oturum düzenlenecek.

Öte yandan Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'lı 6 sol partinin oluşturduğu "SOL BİRLİK" te bir bildiri ve afiş çıkararak tüm Türkiye ve Kürdistan'lı işçi, emekçi ve aydınları diğer uluslardan ilericiler güçleri Özal'ın gelişini protesto etmeye çağırdı.

6 Demokratik Kitle Örgütü de (KOMKAR, FİDEF, KKDK, Gerçek-ADK, Birlik Yolu ve DİBAF) türkçe ve almanca bir basın açıklaması yaparak 20 Nisan'da yapılacak yürüyüş ve mitinge aktif katılacaklarını ve destekliyeceklerini açıklayıp, tüm ilericiler kişileri ve örgütleri de bu eylemi desteklemeye çağır-dılar.

YÜRÜYÜŞÜN YERİ VE SAATİ

Freizeitheim Döhren
Hildesheimerstr. 293
Messegelände
Saat: 11.00

DDR KAÇKIN 20BİN KİŞİ ÇAREYİ GERİ DÖNMEKTE ARIYOR

Bilindiği gibi, yıllardır F.Almanya'da sosyalist ülkelere ve özellikle de Alman Demokratik Cumhuriyeti'ne karşı gerici burjuva çevrelerince karalama ve yalan dolu bir propaganda yürütülmektedir. DAC'de "Kişi vedüşünce özgürlüğü yok", "insanlar açlık içinde yaşamakta", "seyahat özgürlüğü yok", "Batı'ya gelmek istiyorlar" vs. türünden kaba demogojilerle sürekli şekilde burjuva basını ve partileri vasıtasıyla ileri sürüldü. Emperyalistler bu yolla, sosyalizm gerçeğinin daha çok insan tarafından tanınmasının önüne geçmek, kamuoyunun dikkatini içinde yaşanan ekonomik krizden ve onun yarattı-

ğı toplumsal bunalımdan başka yöne çekmek istemektedir. Çoğu zaman bu politikanın başarıya ulaştığı, kitlelerin sosyalist ülkelere karşı düşüncelerini etkilediği görülmüştür. Bunda başta ABD olmak üzere tüm emperyalist güçlerin Sosyalist Sisteme karşı yürüttükleri asılsız ve gerçek dışı karalamaların ve yalanlarında rolü vardır.

Kimi zaman, sosyalist ülkelerde yaşayan insanlar dahil emperyalist ülkelerin renkli basın-yayın organlarının propagandalarının etkisinde kalmakta ve Batı daki yaşamın "cazibeliğine" kapılmaktadırlar. Bu nedenle sosyalist ülkesini terk edip kapitalist ülkeye ge-

çen insanlar olmaktadır. Başta büyük umutlarla gelen bu insanlar, kısa sürede kapitalist toplumun sorunları içerisinde bunalıma girmekte, hayal kırıklığına uğramakta ve ne yapacağını bilmemektedir. Kapitalizmin işsizlik, açlık ve sömürü olduğunu kendi deneyimleriyle birkez daha gören ve tadan çoğu insanlar, bu sefer pişmanlık duymakta ve geri dönmek istemektedir.. Buna en iyi örnek Federal Almanya gösterilebilir.

Demokratik Almanya'da çıkan ve Alman Sosyalist Birlik Partisi'nin Merkez Yayın Organı olan Neues (Devamı Sayfa 19'da)

APÊ SELİM'İ ANARKEN

30 Mart, cemrelerin tümü düşmüş. Doğa dönüşüme hazır. Toprak, içten içe; kımıl kımıl. Herşey yeniden tomurcuklarının, yaşam kazanmanın tez canlılığında. Bademler, ilk beyazlıklarını sunabilmenin utanç geriliminde.. Bir ilk yaz başlangıcı..

Böylesi bir günde geçti haber. Önce telefon tellerinden, sonra beyaz kağıda döşenmiş ince yazılardan. Apê Selim'i yitirdik." Ne bir eksik ne bir fazla. Öylesine yalın, öylesine çarpıcı.

Kimdi Apê Selim? İçimizden biri sadece, 45 yıl içimizden biri olarak yaşamış, Asıl adı Mustafa Budak. Derim'in diğer köylüleri gibi yoksul bir köyünden, çoğu aileleri gibi yoksul bir ailesinden gelme. Kendisinin deyimiyle; "karınca kaderince", tanyanların değerlendirmesi ile; "kendisini bildi bileli, tüm yüreği ile" bu kavganın içindeydi.

Önce çocukluğunu yaşadı. Çevresindeki diğer yaşlıları gibi, 38'den kalma boş kovanları tek oyuncak sanarak. Sonrasında öğreten oldu; 38'in, Geliye Zilan'ın, Dara Hêni'nin ağıtlarını dinliyerek.. Daha sonrası için bizim söyleyecek birşeyimiz yok. Dost da, düşman da bir iyi öğrendi Mustafa Budak adını. Gün geldi Mustafa Budak adı, Apê Selim oldu. Kavga arkadaşlarının taktığı bu adı yıllarca onurla taşıdı.

Biz ki yitirmelere aşınayız. Ve de yaşamın yitirmekten daha zor olduğunu bilinlerdiniz. Yine de Apê Selim i böyle apansız yolculamayı kabullene-miyoruz.

Aradan bir yıl geçmiş. Sonra üç, beş.. Kanıksıyacağız.. Ya yokluğu? O, kendisini giderek daha çok dayatacak.

Apê Selim e yönelik anlatılacak bir sürü şey var. Ne var ki İran Kürdistanı'nda geçirilen süreler tümüne hakim. İnşaatdayız, tarla karmadayız, uzun yoldayız, mevzideyiz, havan mermisinin açtığı çukurdayız, yaralı bebele-rin vücutlarına sarğı bezi dolamadayız. Hasılı üretimdeyiz, kavgadayız.. Apê Selim önde yürüyor; en ilk ölmek, tehlikeyi herkesten önce görmek, yanı sıra yürüyenlere soğukkanlılık taşımak için, tetiğe dokunan 'ilk' olmak için.

Yıl 1982, günlerden 1 Mayıs. Güneş, kemiklerimizi ısıtma çabamıza yeterli yanıtı vermemekle ısrarlı. Apê Selim, karşılarda uzayıp giden dağlara gözlerini öylesi dikmiş duruyor. Belli diğer oturanlar gibi geçmişteki 1 Mayısların çözümlemesini yapıyor. 'Bakın' dedi aniden, " şu uzayıp giden ormana bakın. Bütün bir ormanın mosmor kesildiğini daha önce hiç görmüş müydünüz? İşte bu morluk, yeşile dönüşmenin sancısıdır. Yeşilin mordan doğduğuna ressamlar bile inanmazlar ama bu böyle. Birkaç gün içinde mor patlayacak, kendisini inkar edecek, herşey yeşile dönüşecek, bir

zamanlar bu dağların dereden doruğa mor olduğu unutulacak. Yine de Kürdistan iklimi bu. Yarın ne olacağı belli olmaz. Kış, daha veda etmiş sayılmaz. Beklenmedik bir don, bir soğuk tümünü kasıp kavurabilir. Çıplak dallar bütün çirkinliğiyle yeniden gözler önüne serilebilir. Ama baharın yaşamıyacağını kim, nasıl söyleyebilir? Hangi yıl baharsız yaşanmış? Hele dalların ucuna kadar su işlemişse.. Bu durumda bile yeşili görmek için mora hazırlıklı olmak gerek.."

Oturanların çoğu tomurcukların renginin mor olduğunu, ormanın baştan aşağı mora dönüştüğünü ilk kez görüyordu. Gelecekteki 1 Mayısların, mevzilerden taşınıp görülecek deneyimlerin ışığında daha görkemli olacağını ise hemen herkes ta yüreğinde duyuyordu. Hele kaçınılmaz olan baharı..

İdamlar sabaha karşı yapılır. İnfazı yapılacak kişi gün doğumunu görmesin, yeniden başlayacak yaşama sevincini tatmasın diye.. Acaba diyorum, doğa kendisine çok tutkun Apê Selim'i ilkyazı tüm görkemiyle görmesin, morun yeşile dönüştüğünü yaşamasin diye mi bir başlangıçta alıp götürdü. Böyle olsa bile haksızlık var. O, herşeyi yeşile dönüştüğü, kır çiçeklerinin dere kıyılarında boy verdiği bahara tutkundu. Öyle bir bahar ki, Kürt halkı artık acılara son vermiş, Newroz ateşleri, özgürlük türküleri eşliğinde yanar. Emek ordusu iktidara elkoymuş..

O, bütün bunları görmeden gitti. Ama birgün olacağına inancını hiç yi-

tirmeden. Bu inancı ise, geçmişten edindiği yurtsever duyguları içine atıp, ürkek bir yaşam sürdürerek değil; sosyalist hareketin saflarına katılıp, yiğitçe verdiği mücadele içerisinde edindi. Hertürlü çalışma koşullarına kolaylıkla ayak uydurabilen bir militandı. Geldiği TKSP Merkez Komitesi üyeliği onurlu görevini de, daha çok çalışmanın başlangıcı, işareti sayıyordu.

O'nu bir sonbahar günü yoğun top atışları altında yolculadık. Cephe Peşmergeler savaşıyor, düşman cephe gerisinde yaşam belirtisi taşıyan her noktayı bombalıyordu. Doktorların ısrarı üzerine aramızdan ayrılırken, beyine ayak uydurmayan bedenine kızgınlığını gizliyemiyordu.

Bu 30 Mart'ta O'nun, ölümünün birinci yıl dönümünde anıyoruz. Geride bıraktığımız bir insan olarak değil; kavgada ustalığıyla, sarsılmaz inancıyla, bencillığe hiç yer vermeyen kişiliği ile düşmana korku salan Apê Selim'i, aramızda yaşayan, bize ders veren biri olarak anıyoruz.

O'nu yaşatmak kavgayı adım adım ileri götürmektir. O'nu yaşatmak yıldınlığa kapılmamaktır.

Rahat uyu Apê Selim!

Mücadele arkadaşlarının görev başındadır. Örgütün Kürdistan'ın dağında, ovasında kök salmıştır. Kürt halkı yeni ağıtları dinlemeyecek kadar duyarlıdır.

Rahat uyu Apê Selim!

Seninle birlikte, ergeç bizim olacak yarınlara doğru kararlı adımlarla yürüyoruz.

Ew Nemir

Bı rasti mirov nikare bêje Apê Selim par 30 yê meha Adarê mala xwe barkır ji nav me çû. Na, xêr ew ne çû, tu car ji me dîr neket. Ew dî nav kurayiya dilê me, nav xebata meyê Sosyalizmê da her dji.

Kekê Mistefa Budak gelek exlaqê baş û çak dî mêju û rabûn-ru niştina xwe da ani bal hev. Ew dî emrê xwe da pîr zehmet û cefa kışand gelek tengasiyanda derbasbû. Bî bawerîya Sosyalizmê bî dîrbîniya xwe yê rast tim û tim dî xebatan da serkewti dibû.

Ne tenê şoreşger û demokrate her usa dî nav karker û gundiyan da ji bî rûmet û bî qedir bû. Bê hesab di hate hezkirin, bî dil û can pêşang di hate hesabandin. Jî ber ku ew bî rasti peywendiyên şoreşger û hevaltiyê bî gelra datinand û dîda domkirinê.

Dî tekoşina gelê Kurd da yar û neyaran xweş ji hev cuda dikir û lî ber çavên heval û xelkê bê tîrs eşkere dikir. Lî pêşberî dujman tu car

paş nedikişya, camêri berxwe dîda. Seba dostan bî her awayî dilgerm û dilrehm bû.

Lî aliyê dîn xususiyetek wi yê dîn ji dî nav refên şoreşgeran da dji nexweşî û xeletiyên derdîket tu emanê nedîda wana. Bî vê awayî yê ji tevgera sosyalist wek çavên xwe dîparast û jî bo geş bûnê çî dest bî-hata dikir.

Hevrêyên dilsoz û jêhati Apê Selim heya roja çuyînê ji dest jî kar û barê siyasî nekişand, her bî xebatê ajot. Mirovek wek Apê Selim bawermend netîrs û nebez dî nav tevgeran da bî zehmet û wextek dirêj da dighiye. Bona vê yekê ku ew jî bo me, jî bona tekoşina gelê Kürdistanê xesarek giran e.

Lê bila ew dî nav refên şehidên Kürdistanê da rehet razê. Gotin û şîretên wi guhare lî guhê me da, bî xwe jî wek rêberê nemir çîra destî lî pêşiya me dane. Bawerîya û tekoşin wi dî jiyana meda herî pêş da dumeşe..

MÜNİH KONFERANSI:

Alman ve Yabancılar-Bugün ve Gelecekte Birlikte Yaşam

Katolik ve Protestan Kiliselerinin 21-23 Şubat 1985 tarihlerinde ortaklaşa düzenledikleri ve 800 dolayında kişinin katıldığı konferansda üç gün süreyle F. Almanya Cumhuriyeti'ndeki (FAC) göçmen işçilerin sorunları tartışıldı. KOMKAR temsilcisinin de katıldığı konferansa 4000 dolayında yabancı delege katıldı.

İlk gün Katolik Kilisesi Merkez Komitesi Başkanı ve Bavyera Eyaleti Eğitim Bakanı Prof. Hans Maier'in açış konuşmasından sonra söz alan Fransız Papaz Jean Weydert Batı Avrupa ülkelerindeki göçmen işçi sorunlarına değinerek yabancı düşmanlığının salt FAC'ye has bir gelişme olmadığını, genelde ekonomik ve sosyal krizin sonucu olarak tüm Batı Avrupa ülkelerinde ortaya çıkan bir olgu şeklinde ele alınması gerektiğini vurguladı. Günümüzde tüm Batı Avrupa ülkelerindeki göçmen işçilerin büyük bir kesiminin 10 yıldan fazla bir zamandan beri aileleriyle birlikte buraya yerleştiklerini, bu nedenle de onların geleceklerini garanti altına alabilecek hukuksal koşulların oluşturulması, göçmen işçilerin kendi kültür ve benliklerini koruyacak şekilde toplumsal kaynaşma (entegrasyon) politikasının güdülmesi ve bunun ilk şartlarından birinin de göçmen işçi ve ailelerine aktif ve pasif yerel seçim hakkının tanınması olduğunu belirtti.

Daha sonra yapılan tartışmalarda, konuşmacılar FAC'de son yıllarda uygulanan yabancılar politikası ve gelişen yabancı düşmanlığını, Bavyera Eyalet hükümetinin ve yerel kuruluşların göçmen işçi ve ailelerine dışlayıcı tavırları ile Prof. H. Maier'in konuşmasını eleştirdiler.

Cuma günü öğleden evvel iki yabancı delegenin göçmen işçi sorunlarına, çalışmalarına ve tecrübelerine ilişkin konuşma yaptılar. Daha sonra konuya ilişkin tartışma ve geleceğe yönelik önerilere geçildi.

Oluşturulan beş çalışma grubunun otuzdan fazla karar taslaklarından çoğu, Cumartesi günü toplantıda konferans kararları haline geldi. Kararlardan bazıları şöyle:

- Göçmen işçilere seçme ve seçilme hakkının tanınması
- Uzun yıllardan beri FAC'de yaşayan göçmen işçilere yerleşim hakkının (Niederlassungsrecht) tanınması;
- FAC'de yaşayan göçmen işçilerin ailelerini veya çocuklarını getirmede engel teşkil eden sürelerin kaldırılması;
- Yabancı gençlere, ülke vatandaşlıklarını kaybetmeyecek şekilde FAC vatandaşı olma kolaylıklarının sağlanması (çifte vatandaşlık);
- Konferansa katılan milletvekilleri, kilise, sendika ve göçmen işçi temsilcileri bu konferansın Alman ve yabancı

cileri bu konferansın Alman ve yabancı işçiler arasında yeni bir adım olacağını belirttiler.

Hürriyet Gazetesi'nin Büyük Yalanı

24 Şubat tarihli 'Hürriyet' gazetesi, Konferansa ilişkin bilgiler verirken, sürekli yaptığı demagojisine yeni birini ekledi. Hürriyet'e göre KOMKAR adına Konferansa katılan delege, yabancı haklarından sözedilirken "Türkiye'de azınlıklara baskı yapılırken, ben burada bir yabancı olarak 'hak' istemekten utanç duyuyorum" dediğini belirtiyor(!) ve şöyle devam ediyor Hürriyet: "Daha sonra söz alan Şener Turgut, ne Osmanlı İmparatorluğunda, ne de bugün Türkiye'de 'Azınlıklara eziyet' yapılmamıştır. Buna kimse delil gösteremez. Herzaman için azınlık gruplar Türk vatandaşlarıyla eşit haklara sahiptirler" dediğini yazıyor.

Hürriyet burada da yakayı ele verdi. Olay Hürriyet'in yazdıklarının tam tersine cereyan etti. Tartışmalar sıra

sında kürsiye çıkan bir Alman konuşmacı, ilticacıların durumuna değinirken Türkiye'de azınlıklara, özellikle de hristiyan azınlıklara baskı ve eziyet yapıldığını belirtti. Bu konuşmacıdan sonra kürsiye çıkan Bay Şener Turgut, kendisinin uzun yıllardan beri FAC'de yaşadığını, entegrasyondan yana olduğunu belirterek, hiçbir dönemde azınlıklara eziyet yapılmadığını savundu. Bu konuşmadan sonra izleyiciler kendisini yuhalandılar.

Şener Turgut'tan sonra kürsiye gelen KOMKAR delegesi, Bay Turgut'un söylediklerinin aksine sadece hristiyan azınlıklara değil, 10 milyonu aşkın nüfuslu Kürt halkının varlığının inkar edildiğini, tüm kültürel değerlerinin yok edilmek istendiğini, bu yönde baskı ve zulümün çok açık bir şekilde yapıldığını dile getirdi. Konuşmadan sonra kitlelerin büyük çoğunluğu alkışlarıyla KOMKAR delegesini desteklediler.

Olayın esası bu! Ama Hürriyet devrimci-demokratik güçlere kara çalmayı bir sanat haline getirmiş. Bunun için de olayları sürekli ters-yüz ediyor.

AVRUPA GÖÇMEN İŞÇİLERİ 4. KONFERANSI

Batı Avrupa ülkelerinde çalışan ve yaşayan göçmen işçi örgütleri 4. Konferansı 8-10 Mart tarihleri arasında İsveç'te toplandı. Konferansa 26 ülkeden göçmen işçi örgütlerini temsil eden 150'den fazla delege katıldı. Kürdistan'lı örgütler adına ise sadece KOMKAR delegesi Konferansa katıldı. Ayrıca KOMKAR delegesi, Uluslararası Yabancı İşçi Örgütleri Forumu (IFA)'yı da Konferans'ta temsil etti.

Üç gün süren Konferans'ta, son yıllarda Batı Avrupa ülkelerinde ortaya çıkan ekonomik ve sosyal krizin göçmen işçiler üzerindeki etkileri, gelişen yabancı düşmanlığı ve ırkçılığa karşı önlemler, göçmen işçilerin geleceğine yönelik adımlar ve ikinci neslin sorunları ana tartışma konularını teşkil ediyordu.

Ayrıca Konferansa çağrı, katılım ve temsil biçimi ile gelecek konferansın hangi ülkede yapılması da tartışıldı.

Alınan karar ile şimdiye kadar ki katılım biçimi ve temsil şekli değiştirilerek, gelecek konferansa en geniş şekilde göçmen işçilerin görüşlerini yansıtacak biçimde tüm demokratik örgütlerin çağrılması ve gelecek toplantının FAC'de veya Fransa'da yapılması kararlaştırıldı.

Konferansta alınan kararlardan bazıları şöyle:

Avrupa Parlamentosu, Konseyi, Uluslararası İş Örgütü (İLO) ve diğer kuruluşlar göçmen işçilerle ilgili sorunlarda, göçmen işçi örgütlerinin görüşlerini de almalıdırlar,

- Toplumsal kaynaşmanın ancak göçmen işçilerin buldukları ülkelerde politik, hukuksal ve sosyal hak eşitliğiyle gerçekleşebileceğini ve bunun ilk adımının da göçmen işçilere tanınacak yerel seçme ve seçilme hakkından geçeceği. Daha sonra da genel seçim hakkının verilmesi.

Göçmen işçi çocuklarına ana dilde ders ve meslek eğitimi konusunda eşit hakların tanınması;

- Özellikle ikinci nesil göçmen işçilere çifte vatandaşlık imkanının sağlanması;

Ayrıca aşağıdaki karar metni de delegelerin oy birliğiyle kabul edildi.

Avrupa'daki göçmen işçilerin kendi kültürel benliklerini koruyup, geliştirerek yaşadıkları ülkelerdeki toplumlara kaynaşması ancak sosyal, politik ve hukuksal alandaki eşit hakların tanınmasıyla mümkündür.

Yerel ve sosyal seçim haklarının olmadığı ülkelerde de tanınmasını, bu yönde ilk adım olarak görüyoruz.

Bazı uluslara mensup göçmen işçi azınlıkları bu kaynaşma sürecinin di-

(Devamı Sayfa 19'da)

OZAN ŞIVAN İLE BİR SÖYLEŞİ

D. KOMKAR: Şivan, sesiniz, sazınız ve sözünüzle Kürt halkı ve onun kültürü üzerindeki baskı ve yasaklara karşı mücadele ediyorsunuz. Özellikle müzik alanındaki çalışmalarınızla Kürt müziğinin gelişip yaygınlaşmasına önemli katkıda bulunuyorsunuz. Sizi bu çalışmalara iten nedenler hakkında ve çalışmalarınız hakkında Kürt ulusal benliğinin oluşumuna katkıları üzerine bilgi verir misiniz?

ŞIVAN: Kürt toplumu zengin ve çok etkileyici bir müzik karakteri geleneğine sahiptir. Hiçbir olgu müzik kadar Kürt tohlumunu etkileyememiştir. Bu onun hem doğal yapısından, hem nesnel ortamından, hem de acılı tarihinden kaynaklanıyor. Ne var ki, yüzyıllardır, Kürt aydını müziğimizin bu denli güçlü ve çarpıcı yönü üstünde pek duramamış, toplumsal içeriğinden öte müzik salt sevinçle acıyı, yiğitlikle korkaklığı dile getiren bir yansıma olarak ele alınmıştır. Bu nedenle Kürt müziği toplumsal kavganın içinde tutulmuş, bireysel bir silah olarak işlevini sürdürmüştür. Ulusal ve evrensel yönü sürekli safsatılmış, bu yolda çaba gösterilmemiştir.

İşte benim gerçekçiliğim buradan kaynaklanır. Ben henüz çocuk denecek yaşlarda iken Kürt müziğinin bu yönünü algılamıştım. İçinden kopup geldiğim aile yapısı, yetiştiğim çevre öz içeriğini müzikten aldıkları için bu yolda ilerlememi kolaylaştırıyordu. Ben bir Kürt yurtseveri olarak şunu düşünüyordum: Neden klasik Kürt müziğini ağalara, beylere, bireysel sevdalara yakan bir dengbêj, yığınsal kitlelere gidebiliyor da Kürdistanı konu alan bir ozan neden aynı başarıyı gösteremiyordu? Bana göre sorun bu noktada yatıyordu.

Ben bu gerçekten yola çıktım. Klasik ve Kürt halk müziğini kendime kaynak olarak, Kürdistanı, Kürt halkının konumunu işlemeye çalıştım. İşlediğim bu konu yalnız bir yörenin ağasına, paşasına, güzeline değil, konum tüm bir Kürdistanı kapsıyordu. Kısacası sevgili, özünden ötürü ortaktı, hepimizin malıydı, güzeliydi. Doğal olarak herkes bu sevgiye sahip çıkacaktı.

İşte bu nedenedir ki, ilk ürünlerim hep bu konuyu içerir. Türkülerimdeki Kürdistan sevgisi, ülke gerçeği kısa sürede tüm halkımızı sardı. Artık yaşlılardan, küçüklere değin herkes bu türkülerini haykırmaya, söylemeye başladı. Bu coşkunun doğal ortamı zaten duygusal olarak hazırды.

D. KOMKAR: Pekçok sanatçının yaptığı gibi kolay bir yol izleyip şöhret ve kariyer peşine düşmediniz. Baskı ve yasakları, yurt dışında yaşamayı göze alarak Kürdistan sorununa eğildiniz, neden?

ŞIVAN: Daha sonraları kültürümüzü bir oya gibi işleyen, sisleyen günlük

yaşantımızı dinamik tutan klasik Kürt müziğine döndüm. Çünkü bunlarsız bir Kürdistan, bir toplum düşünülemez. Bu değerler bin yıllardan bu yana Kürt halkı tarafından yaratılmış, yaşatılmış değerlerdi.

Bunlardan kaynağını alamamış bir ozan, bir sanatçı yapay olur, köksüz kalır, tutunamaz. Bu gerçeği yadsılamak, görmemek, aşağılamak kendi özünü inkar etmektir. Sömürgecilerin ne denli klasik ve Kürt halkı müziğinden korktuklarını söylemek yeterlidir sanırım.

D. KOMKAR: Türkülerinizin ana kaynakları, kaynakları hakkında; şimdiye kadar yaptığınız çalışmalar hakkında bilgi verir misiniz? Son olarak bir plağınız çıktı. Bu çalışmayla neyi amaçlıyorsunuz? Plağınızda da yer alan Ağrı'ı türküsü hakkında bilgi verir misiniz? (Kaset, plak, gece, konser vb. çalışmalar)

ŞIVAN: Beni tarihsel sahneye çıkaran biricik güç Kürt halkıdır. Halk kariyerizmi hiçbir dönemde sevmemi. Kariyeristleri önemsemedi, küçümsedi. Kürt halk müziği, yasaklardan, yasalardan çok daha güçlüdür. Bu nedenle benim için Kürdistan'ın dışında veya içinde yaşamak diye bir sorun yoktur. Kürdistan sömürge konumunu korudukça da olmayacaktır. Türkülerimin öz kaynağı halkımdır, halkımın öz ezgisi, özlemidir. Ben onlardan biriyim. İçsel yapımız, duygularımız, dünyamız bairdir.

Plak sorununa gelince: Bu konuda geç bile kalınmış. Kürt müziği gibi zengin bir müzik sadece kasetler düzeyine indirgenmemeli, arşivlenmelidir de. Plağın en büyük işlevi diğer halklara müziğimizi götürebilmek, onlara seslenebilmek ve bilgilendirebilmektir.

Gelgelelim "Ağrı" a, yani Ağrı türküsüne: Bu denli destanlar, ağıtlar dururken, kendiliğinden oluşmuyor kuşkusuz. Eğer oluşuyorsa orada, o yörede bir kırim vardır, yok etme, sindirme vardır... Haykırış, baş kaldırı, direnme vardır... Ağrı Dağı kırımına, acılara, direnmelere çokça tanık olmuş yüce bir dağdır. Ağrı Dağı kendi türküsünü, acılı destanını, volkanlarıyla kusmuştur. Zalim düşmanın kanlı yüreğine. . Özünde plaktaki Ağrı Destanı, Ağrı'nın sancılı, duygulu, umutlu sesidir, geleceğin sezgisidir. Benim değil...

D. KOMKAR: İleriye yönelik çalışmalarınıza ilişkin düşünceleriniz hakkında bilgi verir misiniz?

ŞIVAN: Yoğun bir çalışmanın içindeyim. Bunu kısa zamanda pratiğimle de sergiliyeceğim. Bugün artık Kürt müziği yalnız Kürdistanla sınırlı kalmıyor, müziğimiz dağlarımızı aşarak Avrupa'dan Avusturalya'ya, Amerika'ya değin yayılıyor. Bu gelişim bir yanıyla müziğimizi evrenseleştirirken, öte yanıyla da Kürdistan sorununun çözümü için de önemli bir işlev yükleniyor.

D. KOMKAR: Sizde bildiğiniz gibi bugün sömürgeci baskı ve talan politikası sonucu yüzbinlerce Kürt işçisi ve aileleri Avrupa ülkelerinde çalışmaktadırlar. Özellikle FAC'de çalışan ve yaşayan 250.000'ni aşkın Kürdistanlı işçi ve ailesinin varlığı Federal Hükümet ve makamlar tarafından inkâr edilmekte; onların Kürt çocukları için ana dilde ders, kürtçe radyo ve TV'de yayın ve sosyal danışmanlık gibi taleplerine sırt çevrilmektedir.

KOMKAR kuruluşundan bu yana tüm yabancı işçilere eşit hakların tanınmasının yanısıra, Kürdistanlı işçilerin bu haklı taleplerinin gerçekleş-

(Devamı Sayfa 19'da)

SIN'ET Û ÇAND

SİYABEND Û XECÊ / 2

Rojekê bahare, ewra kır gire-gır, birûskê lı dara çınarê da, dara çınarê ji qurmêva rakır, toz û dûman ji qurma darê hılat. Bı emrê xudê, şışa birûskê dı darê da sekini. Guri ji xênikê xwe derket, çû ser darê sekini, destê xwe avête şışê, şış .ı destê wıva hat go : 'Ezê çûm bıvıme ba hedada, ji xwera kêrkekê çê kım, tıştekê ji berê ma, ezê lı çıma devê xım, çıma devê bıla bıve mertala mın, kêrik ji bıla bıve şûrê mın''

Guri çû bal hedad, ji xwe ra kêrekê çê kır, tıştê kku ji berê ma, lı çıma devê da ani lı ber serê xwe dani, go: "Ku rojek zarok bı ser mıva bın, ezê zanıbım ev şûrê mın e, ev mertela mın e". Ewi çıma devê lı ber serê xwe dani, mihefıza rihê xwe kır, zani ku gundi tev neyarê wine.

Dıbê, Guri birçiye û lawaze kesek rême lê nake. Gundi dıbên: "Xudêyo, rojekê berê rojekê Guri bıvıre, ku em ji Guri xılas bıvı".

Rojekê jına gavan, gavanê gund yê sed û pênci mali nanê gavaniyê daye hev û dinê, tûrê wê lı milê wele, elbekek ji tije mehir bı destê wêye, dı ber Gurida bıhıri û meşıya. Dıbê, Guri go: "Rısqê ha hê bı ser mıda nehatiye. Ezê bıkıme gazi, eger rem dilê wêda hebe ewê hine nan bıde mın, eger rem dilê wêda tınebe ji, ezê bınhêrım xudê çı rısqê mın dışine''.

Guri go : "Herê-lê, jıngavanê, dilê mın lı-bêye,
Bıla têkeve dilê te rema xudêye,
Tu bıde mın hınek nanê tûrê, mehira elbêye,
Ez ji birçına mırm, iro şes roja lı ser sergoyê rêxêye".
Wi, wi, wi, Gurıkayê mı bı.

Jına Gavan dıbê: "Herê lo-lo, lo-lo,
Lo-lo Guriyo, dilê mın lı-bêye,
Mêş û kêşê dora serê te, rıya mın nakın, ku ez herime malêye,

Tu vêga bıvıri ser sergoyê rêxêye,
Te tem nekır nanê gavaniyê, mehira albêye''.

Guri bıvıre recılbeytı lı xeybêye
Bıvıre melkemotê kulêye,
Guri hê dıka rabû ji wêye,
Go: " Bı wedaniya xudê, ez inca zanım, qısmet ketiye darê zorêye''.

Guri desteki avê te çıma deveyê,
Desteki avê te pê sira jıngavanêye,
Heta xudê bıri da Guri, çımekê devê gıwaşte nawqê jıngavanêye,

Jıngavan, weke mesiyê derman keti lopiji lı erdêye,

Wi, wi, wi Gurıkayê mı bı.
Guri hê di rahışte tûrê nanê û mehira elbeyê,
Ani, dani ser sergoyê rêxêye.
Têr xar, go: "Ya rebbi, şıkır ji ba xudêye,
Xudêyo, ez qurbana te bumo, tıştê mın kırıye, kesi lı dinyayê nekırıye,

Ez zanım, vêga çevê zarokê wê qerımıne lı rêye,
Ezê rabım rahêjıme destê weyê,
Wê bıvıme nava ciyê wêye,
Gazi zaroka kım, nanê wan û mehira wan daynıme berêye,

Belki xêra mın û gunê mın lı berhevda derêye''.
Wi, wi, wi, Gurıkayê mı bı.

(Dûmahik heyê)

Stranên tarixi

SEYİD XAN / 2

Divê, şerekê çê bú lı ber çıyayê Cemal Mêrdinê, lı devê çemê,

Qalekê çê bú lı çıyayê Cemal Mêrdinê, devê çemê,
Gırane eskerê Elê Osman Nûri Paşa, Zeki beg,

Dewrêş Beg, alaya Sêêrtê, fıraqa Wanê, tabura Bitlisê, hêtirê deşta Mûşê, pêxasê çıyayê Serhedê, eskerê Çıvaxcûrê, mıclısa Yazırmê dakete deşta Mûşê, kete çemê Bınanixê, kete ber ava Mûradê, dı geliki kûrda avıtınê ser me,

Seyid-Xan bı sê denqa gazi dıke lı Elicanê Gerdangazi, lı Tofiq, lı Silhedin, divêje:

"Bav û bırayê mın buno, mêr bıvı, mêri çê bıvı, iro roja mêraye, ezê teminekê lı we bıkıvım, temına apê xwe meşkênım, esker mekujın, êtimım, xeribın, zarıyê xelqêne, bıvı emırın, gunene, bıkıvın zapıt û qumandarê cumhuriyatê, eduyê dıbınım, ez bavê Silhedinım dı nava mın û wanda ava Mûradê, hıdudê eceme''.

Axayê mın, şerê lı ser mın şerre,

Bê welle, mıletê Kurda bêbexte, ji Seyid-Xan nagere.

Divê Kopê bışewıte lı ser devê rêye,

Kambax bıbe, lı ser devê rêye,

Mala mı bı xulama Sedıq-Beg û Musa-Beg, ev herdu buno reyisê çeta hukemetêye,
Çıl pênc sUARê sipıka û cıbra hiltınım, tene ba mıdûrê Kopêye,

Dıbê: "Lo-lo mıdûro, ağır xêniyê bavê te keto, dımiya xırab bıbe tu bı dımiyayê nehese, ez iro reyisê çeta hukemetême, cıaba Seyêd-Xanê ker, bawê Seydo, ji mıra hatiye, derketiye serê çıyayê,

Bıvıre fırar û eşqıya mehkûmê dewletêye,

Sed û pênci sUARê xezabê pêraye, dı erdê

Şex û Weyisqırandê dıgere, lı ceda Bitlisê gazmax dıbe, ê bê lı dora Kopêda bıbuhure, ê ava Mûradê bıqelıbe, ê bı devê madolıya xwe bavêje nava Fıransa, bımiya xetêye''.

(Dûmahik heyê)

STRANÊN BENGİTİYÊ

ÇİYA BİLİNDİN, TE NABİNİM

Êlê Gulê rebenê, çıya bılındım, te nabinım,

Lı dêrızı gunda sorgul sorın, naçırpinım,
Mın sond xariye bı sonda qesemê, ez tu dıla ser evıninga dilê xwe û tıra nahebinım.

Gula mın gula welatê welata

Gula mın gula welatê xeriba.

Êlê Gule, rebenê, çıya bılındım rê dı berra

De kubarê, çevbelekê, lı birû serra,

Delaliyê mın sond xariye bı sonda qesemê, ez tu dıla nahebinım ser evıniya dilê xwe û tıra

Gula mın gula welatê welata,

Gula mın gula welatê xeriba.

Dersên Zmanê Kurdi

34

(Despêk hêjmarê berê)

Gundiyan pîrsî:

- Lê em çî bîkîn, tîştêk jî dest me nayê. Mir xurt e. Em pê nî kanîn.

Mîsto dengê xwe bîlînd kir.

- Pê dîkanîn! Çîma ew yek meriv e, em bî sedan in. Gundên dîn jî mîna yê me ne. Em bî hezaran in. Yekbîn û ber xwe bîdîn.

Lê pîraniya gundiyan guh ne dane wi, qîreta hev ne kirîn. Mîsto û çend hevalên xwe berê mir dan, jî gund derneketin.

Dî nav wan û Mir da şerek derket. Mir berê xulamên xwe yên bî çek şande ser wan. Mîsto ew revandî. Paşê Mir jî hukumetê alîkari xwest. Cendîrme kete gund. Lî gundiyan tedayek mezînbû. Jî û mêr, kal û zaro ne gotîn, lê xîstîn. 15 mêr, Mîsto jî dî nav wan da bîrîn mapîsê.

Paşê gund wala bû Tenê çend xulamên Mir bî mal ve dî gund da man. Ew jî rez û baxçeyê mir da dîxebîtin, pezê wi xwedî dîkîn û hîrerdên wi da-
jon ku traktor nîkane lê bîgere. Hîrerdên jî xîzmet û azete mala wi dîkîn û wi jî dîjîman dîparêzîn.

Malê gundiyan çuyî dî bîr berf û baranê da hîrweşîn, bîr pag. Lî gund ga, ker û hesp kêmbûn. Nîrhevcar dî tûrtan da jî bîr bûn, gîsînan jeng gîrtîn. Nîha karê wan traqtor dîkîn.

Pîştî ku Mîsto jî mapîsê derket, lî Mir xîst, ew kuşt û tevî du hevalên xwe revî çiyê. Lê nîha, çiyê mir Celal çar kerên wi gîrtîne. Ew lî bajêr rûdînin. Yek toxtor e, yek abûqat e, yek jî ticariyê dîke, otêl û aşxanên xwe hene. Yê çaran, deh sal e ku lî parlamentoya Tîrkiyê mebus e. Ew bî rayê gundiyan tê bîjartîn...

Gundiyan ku mal barkîrîn, hîrerdên çî aliyê Edenê, hîrerdên Istenbolê û İzmirê. Hîrerdên jî lî Diyarbekrê bî çî bûn. Pîraniyê wan bîr êrxat û karker. Hîrerdên jî kar ne dîtin, sefîl bûn, bî parsê ketîn.

Dî gund da dîsa tîtîn, pembû, kunci, genim û nîsk dîbe, pez lî çîyan dîçêre, baxçe û rez ber dîdîn û jê bî mîlyonan qezenç pêk tê. Ew jî dîgêhe destê miran û dî nav wan da parva dîbe...

Mir	: Bey
Kunci	: Susam
Sîlq	: Şeker pancarı
Nîsk	: Mer
Nîsk	: Mercimek
Avî	: Sulu toprak
Bej	: Susuz toprak

Quntarê Çîla	: Dağ eteği
Kerî	: Sürü
Pîrek	: Yaşlı kadın
Pîr	: Yaşlı
Osmanî	: Osmanlı
Mîrê Miran	: Beyler beyi
Hukim	: Hüküm, egemenlik
Tapî kîrîn	: Tapı etmek
Mîlk	: Mülk
Parva bûn	: Bölünmek, pay edilmek
Parva kîrîn	: Bölüştürmek
Coleq	: Yarıcı
Erdek	: Bir toprak
(bir	
Erdek	: Bir toprak
(bir köylü ailesinin ekebileceği)	
Ga	: Öküz
Xwedî kîrîn	: Beslemek
Beh	: Mahsul
Qezenç	: Kazanç
Mîlyon	: Milyon
Mêyxane	: Meyhane
Qîreta yekî kîrîn:	Birine yardım etmek, destek olmak
Şer	: Savaş
Bî çek	: Silahlı
Revandî	: Kaçırarak
Hukumet	: Hükümet
Cendîrme	: Jandarma
Mapîs	: Hapis
Mapîsxane	: Hapishane
Wala	: Boş
Bî mal va	: Evcek
Xîzmet û azet	: Hizmet
Hîrweşîn	: Yıkılmak
Pag	: Harabe
Nîrhevcar	: Karasaban
Gîsîn	: Saban demiri
Tûrt	: Avlu
Jî bîr bûn	: Unutulmak
Jeng	: Pas
Jeng gîrtîn	: Pas tutmak
Toxtor	: Doktor
Abûqat	: Avukat
Tîcarî	: Tüccarlık
Tîcar	: Tüccar
Otêl	: Otel
Aşxane	: Lokanta
Kerxane	: Genel ev
Xerc kîrîn	: Harcamak
Traqtor	: Traktor
Mînet	: Mîhnet
Lî raweran gerîn:	Yalvarmak
Xulam	: Uşak
Der kîrîn	: Koumak (Bir yerden)
Dên	: Borç
Mîhlet	: Mühlet, süre
Qedin	: Bitmek, sona ermek
Qedandî	: Bitirmek, sona erdirmek
Mabeyn	: Ara

(Dûmahik heye)

OZAN ŞIVAN İLE BİR SÖYLEŞİ

(Baştarafı Sayfa 16'da)

mesi için yoğun çaba harcıyor. Bu yılın Şubat ayı başlarında sözkonusu istemlerin gerçekleştirilmesi için bir kampanya açmış bulunuyor. Bu konuda görüşlerinizi açıklar mısınız?

ŞIVAN: Federal Alman hükümetinin Kürt çocuklarına kendi ana dillerinde ders hakkı vermemesi bir insanlık suçudur. Böylesi bir suç bile Ankara cellatlarının suçuna ortak olmak demektir. Bu tutum yalnız Kürt halkına karşı işlenmiş bir cinayet değil, aynı zamanda Alman toplumuna da aşağılamaktır. Kanımca hükümetin bu tutumu, Alman halkına götürülmeli, Alman işçi sınıfı bu konuda bilgilendirilmelidir. Böylesine ırkçı ve işbirlikçi hükümetlerin en büyük korkusu kendi halklarının gerçeği algılamasıdır. KOMKAR bu konuda daha etkin bir çalışma yürütmelidir. Biz de payımıza düşen görevi severek yerine getirmeye hazırız...

D. KOMKAR: Son dönemlerde sık sık konserler veriyorsunuz. Bunlardan birisini de Avustralya'da verdiniz. Konseriniz başarılı oldu mu? Kısaca bilgi verir misiniz?

ŞIVAN: Çok başarılı geçti. unutulmayacak denli güzel şeylerle, güzel insanlarla karşılaştık orada. Bunlar öylesine güzel şeyler ki, otuzbeş saatlik uçak yorgunluğumuzu bize unutturacak kadar... Orada sevgi vardı, hasret, özlem vardı. Bir özlem ki, doyumsuz...

Yanılmıyorsam, Avusturalya keşfedileliberi, ilk kez sahnelerinde kürtçe türkülerle, şarkılara tanık oluyordum. Hem de büyük bir coşkuyla. Ne var ki, sömürgeci Türkiye orada da kendisini göstermekten geri kalmadı. O, ışık dolu sahneleri gölgelemek istedi. Türkiye'nin çeşitli kolları vardır ülke dışında. Bu kıtalar arası uzanan kolları görmek isteyenler, "MÜCADELE" adlı derginin son sayısına bakmalıdırlar. Karanlık ideolojilerin, karanlık kalemleri, bırakın Kürt halkının ulusal haklarına saygılı olmayı, türkülerine bile tahammülleri yoktur. Ama tüm provakasyonları boşa çıktı. Çünkü çok sevdikleri ve güvendikleri kolluk kuvvetleriyle, sömürgeci orduları uzaktaydı... Kürt halkının varlığını inkar edenler, türkülerinden korkanlar devrimci olmazlar. Onlar olsa olsa, "Kurbağa Devrimcileri" olabilirler ancak...

Öte yandan uzun yıllardır Avustralya'ya yerleşmiş olan yurtsever Kürt ailelerinin oradaki çalışması, gurur vericiydi. Onları, KOMKAR aracılığıyla yürekten kutlarım...

D. KOMKAR: Okuyucularımıza iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?

ŞIVAN: Sorularımız belli. Kürdistan'ın konumu ortada. Ortak sorunlar, ortak çalışmayla çözümler ancak. Avrupa'daki Kürt işçileri, yurtseverleri, korkusuzca kendi ulusal davalarına sahip çıkmalıdırlar. Çocuklarımıza ana dilimizi öğretmeli, kulaklarını Kürt müziği ile doyurmalıyız. Kürt müziğini iyice

benimsemiş, besisini almış bir kişi, hiçbir zaman asimile olmaz, halkını unutmaz.. KOMKAR'a çalışmalarından ötürü başarılar dilerim.. Kürt halkı güçlü kurumlara sahip olmak durumundadır ve zorunluluğundadır...

D. KOMKAR: Şivan bu söyleşiden dolayı teşekkür eder, çalışmalarınızda, mücadelenizde üstün başarılar dileriz.

GÖÇMEN İŞÇİLERİ ...

(Baştarafı Sayfa 15'te)

şında tutulmamalıdır. Bu azınlıklardan birisini, Batı Avrupa ülkelerinde sayıları 350.000'nin üzerinde olan Kürtler teşkil etmektedir.

Diğer göçmen işçi azınlıklarına uzun süreden beri tanınan nisbi haklardan Kürtler halen yararlanamamaktadırlar. Batı Avrupa ülkelerinde yaşayan özellikle de F. Almanya Cumhuriyeti'nde sayıları 250.000 aşkın Kürt işçilerine:

- ana dilde ders,
- sosyal danışmanlık ve hizmet,
- radyo ve televizyonda yayın hakları tanınmalıdır.

SALDIRILARINIZ KİME ...

(Baştarafı Sayfa 5.te)

onun örgütlerini dağıtmak peşinde olduğu gene açık olan birşeydir. Faşist Evren'in defalarca "yurtdışındaki terörist ve bölücülerin hakkında yakında geleceğiz" türünden sözler sarfetmesinin her hangi bir yurtsever insanın gözünden kaçacağını sanmıyoruz. Peki nasıl yapacak Evren ve şürekası bunu? Her halde Osmanlı padişahlarının yaptıkları gibi orduyu peşlerine takarak Avrupa kentlerinin kapılarına dayanacak değiller. Şimdilik buna güçleri yetmiyor. Ama şu da var ki onlar bu konuda hayli deneyliler. Ellerinin altında geniş devlet olanakları var. 12 Eylül öncesinde nasıl ki CIA, MİT ve Kontr-gerilla gibi örgütler eliyle terör yaratılarak bunun sorumluluğu ilerici ve sol güçlerin üstüne atıldıysa ve bunu bahane ederek faşist cunta işbaşına getirildiyse, yurtdışında da böylesi tertiplere başvurmak için pusuda bekleniyor. Her halde çok sayıda MİT ajanı bu ülkeye boşuna gelmedi, konsolosluk ve büyükelçilik yetkililerinin bile denetleyemediği MİT büroları durup dururken faaliyete geçirilmedi.

Eğer kendilerine yurtsever diyenler, bu tür eylemlerden vazgeçmez ve onları sürdürürlerse sömürgeci güçlerin bunu bir fırsat olarak değerlendirip harekete geçmeyeceklerini sanmak tam bir saflık olur.

Bu bakımdan biz bir kez daha tüm ilerici ve yurtsever insanların dikkatlerini bu noktaya çekiyoruz. Gene bizat Apocu saflarda yer alan insanları da yaptıkları eylemlerin niteliği üzerinde düşünmeye, yanlışlardan, hatalardan vazgeçmeye çağırıyoruz.

20 BİN KİŞİ CAREYİ ...

(Baştarafı Sayfa 15 Te0)

Deutschland (Yeni Almanya) gazetesinin 4 Mart 1985 günkü sayısında bir haber yayınlandı. Söz konusu haberde Batı'nın binbirtürlü gözboyaması ve aldatmacası ile DAC'den, F. Almanya'ya gelmiş olan 20 bini aşkın kişinin ülkesine geri dönmek istediği belirtilmektedir. Geriye dönme isteğinin gerekçeleri ayrıca sıralanmaktadır. Buna göre, büyük bir çoğunluk FAC'deki ilişkileri, çalışma koşullarını ve gelecek açısından hiç bir sosyal güvencenin olmayışını gerekçe olarak göstermekte ve bunlardan dolayı bu kişilerin ülkeye geri dönmek için sıraya girdikleri belirtilmektedir. Bunun yanı sıra, F. Almanya'daki ailevi ilişkilerin kendilerine göre değişik ve zor olduğunu, topluma uyum sağlamada güçlük çektiklerini ve bu nedenle kapitalist toplum için önceden düşündüklerinin yanlış olduğunu belirten insanların sayısının git-tikçe çoğaldığını belirtmekte gazete. Yine ayrıca F. Almanya'da yayınlanan büyük tirajlı bir günlük gazetenin yaptığı araştırmalara göre, hayal kırıklığına uğruyanlar arasında büyük çoğunluğunu iki kesim oluşturmaktadır; birincisi yüksek kaliteli teknisyenler ve tıp uzmanları, ikincisi ise gençlerdir. (Frankfurter Rundschau, 8.3.85).

Bütün bunlar, sosyalist ülkeler üzerine söylenen yalanların ne derece gerçek dışı olduğunu, burjuvazinin gerçekleri nasıl tersyüz ettiğini açıkça göstermektedir. Batı'ya gelen insanların büyük çoğunluğu, söylenenlerin aksine kapitalizmin asıl kişi ve düşünce özgürlüğü önüne engeller koyduğunu, ona boş bir içerik kazandırdığını ve insanları perspektifsiz, karanlık bir gelecek başbaşa bıraktığını acı deneyleriyle anlamaktalar.

BİR OKURDAN....

(Baştarafı Sayfa 2'de)

i. Bu nedenle eğitim ve öğretim, bireylerin ve toplumun özdeşleşmesini tarihsel sürecin sürekliliğinin sağlanmasında gerekli bir öge olarak değerlendirmeli; eğitsel etkilemeyi bu olgunun ışığında belirlemeli ve öğrencileri toplumsal olaylara ilgi duymaya, anlamaya ve öz gereksinimleri doğrultusunda etkilemeye özendirilmelidir..

7- Böyle bir eğitimin gerçekleşmesinin önündeki en büyük engel Federal Almanya somutunda izlenen toplumsal ve eğitsel politika olarak özetlenebilir. Federal Almanya ve Batı-Berlin'deki politik iktidarlar toplumsal yapıdaki değişikliği yadsıyor; geleneksel yapının varlığını öne çıkararak izlenecek politikayı saptıyor.

Federal Almanya kamuoyunun çok büyük bir kesimi bu kanyı paylaşıyor. Kitle iletişim araçları tekkültürlü, tekuluslu topluma dayanan resmi politikayı kamuoyu önünde haklı çıkarır bir tavrı içindeler. Göçmen işçi kesiminde ise bu politikaya yönelik olarak giderek hoşnutsuzluk artıyor.

8 Mayıs 1945

FAŞİZMDEN KURTULUŞ VE ZAFER GÜNÜ

Bundan 40 yıl önce, 8 Mayıs 1945 günü, insanlık tarihinde karanlık bir sayfa daha kapandı. 12 yıl süren, Avrupa ve tüm dünya halklarına karşı barbarca bir savaş yürüten Hitler faşizmi, başta Sovyetler Birliği olmak üzere Avrupa halklarının ve anti-faşist direniş hareketinin mücadelesiyle yenilgiye uğratıldı. İlerici insanlık bir beladan kurtuldu. Birleşmiş Milletler örgütü haklı olarak tüm dünya halklarını, bu günü zafer ve kurtuluş günü olarak kutlamaya çağırmıştı.

Bilindiği gibi Alman tekelci sermayesi dışa açılmak, yeni pazar alanları ve sömürgeler elde etmek için faşizme yönelmişti. Buna bağlı olarak faşistler içte, tüm demokratik kurumları ortadan kaldırdı, işçi sınıfı ve tüm demokrasi güçlerini bertaraf etmek için baskı, terör ve katliamlara girişti. Bu amaçla yüzbinlerce anti-faşisti zindanlara, toplama kamplarına soktu, katletti. Dışta ise saldırgan ve işgalci bir politika izleyen Alman faşizmi, komşu ülkelere, Sovyetler Birliği'ne savaş açtı.

İnsanlık tarihinde eşi görülmemiş bu barbar rejim ve onun yarattığı savaş 50 milyon insanın ölümüne yol açtı. Sadece Sovyetler Birliği Hitler faşizminin saldırılarına karşı yürüttüğü savunma savaşında 20 milyonun üzerinde insanını kurban verdi. Pekçok ülke

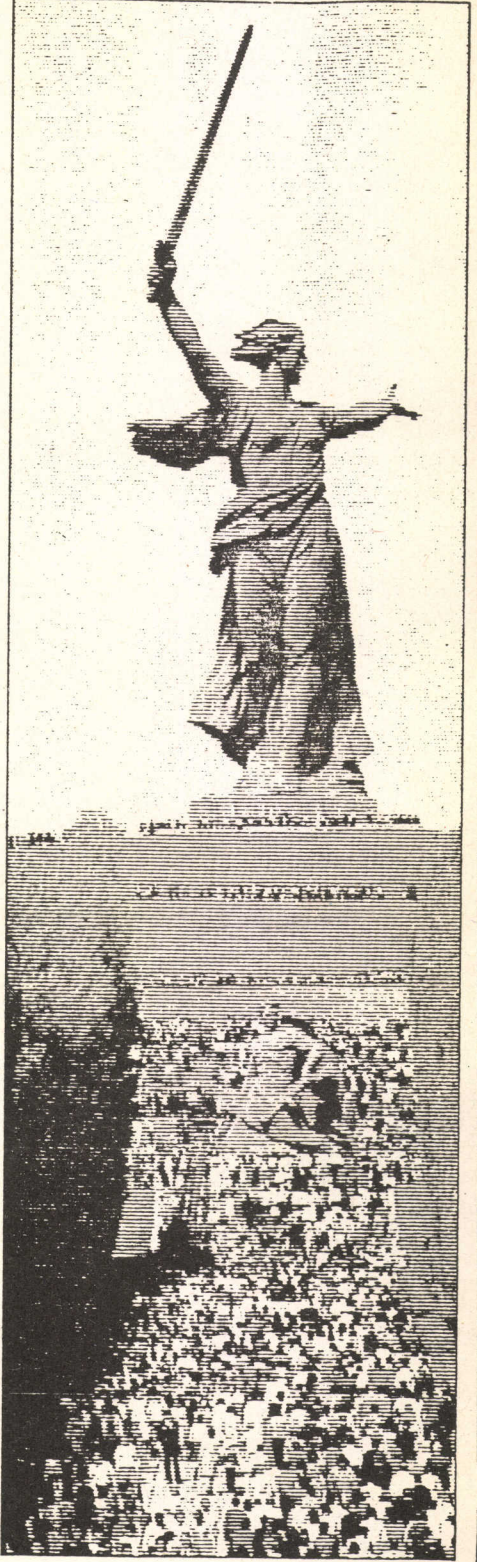
maddi, manevi değerlerini yitirdi, talana uğradı.

Tekelci sermayenin en saldırgan, en gerici, en şoven kesiminin açık diktatörlüğü olan faşizm, günümüz dünyasında da bir tehlike olmaktan çıkmış değil. Bugün pekçok ülkede, özellikle Asya, Afrika ve Güney Amerika'da emperyalizm ve onun işbirlikçileri sömürü düzenlerini sürdürmek, halkların sosyal ve ulusal kurtuluş mücadelelerini kırmak için faşist diktatörlükleri işbaşına getiriyor, olanlara destek sağlıyorlar.

Diğer taraftan günümüzde savaş tehlikesi daha da artmış, ABD yönetimi ve yandaşları insanlığı atom savaşıyla tehdit ediyorlar. Onlar bunu için silahlanmayı ve zorbalığı körüklemektedirler.

Bunu için 8 Mayıs'ı zafer ve kurtuluş günü olarak kutlamak, savaşa ve faşizme karşı eyleme geçmek büyük önem taşıyor. Hitler faşizminin barbarlıklarını anlatmak, bugün değişik ad ve biçimlerde ortaya çıkan gerici, faşist ve savaş yanlısı güçleri teşhir ve protesto etmeliyiz.

Anti-faşist güçlerin, faşizmden kurtuluşun 40. yılı nedeniyle başta Frankfurt, Köln ve Hamburg olmak üzere Federal Almanya çapında düzenlenecek olan gösterilere aktif olarak katılalım.

Mercén aboneti: 6 mehi 10 DM, sali 20 DM.
Abone şartları : 6 aylık 10 DM, yıllık 20 DM.

Hesap-No: Postscheckamt Frankfurt
Konto-Nr. 405767 - 606

DENGE
KOMKAR

Xwedi : Federasyona Komelên Karkerên
Kurdistan lı Elmanya Federal
Navnişan : 5000 KÖLN, Burgunderstr. 35 - 37
Elmanya Federal
Berpırsiyar : N. Ateş

IMPRESSUM
Herausgeber: KOMKAR -
Föderation der Arbeitervereine
aus Kurdistan in der BRD e.V.
Verantwortlicher Chefredakteur:
N. Ateş
Druck: Eigendruck